Foto din colecţia C. Zarbescu.
Artistul în atelier

Coperta 1 - Cap copil
marmură

Mihai Sporis *Petre Cichirdan*

CONSTANTIN ZORLESCU

Editura ALMAROM
Râmnicu-Vâlcea 2005

Redactor carte: Petre Cichirdan
Tehnoredactor: Mihai Onea
Fotografii din colecţia sculptorului

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
CICHIRDAN, PETRE
Constantin Zorlescu / Petre Cichirdan, Mihai Sporiş. - Râmnicu Vâlcea : Almarom, 2005
ISBN 973-8467-57-8

I. Sporiş, Mihai

730(498) Zorlescu, C.
929 Zorlescu, C.

MOTTO

Soţiei mele, pentru afecţiunea, încrederea şi înţelegerea cu care m-a tratat.

sculptorul

ARTISTUL DE LÂNGĂ NOI

Trăim complex, sofisticat, o realitate cu o simultaneitate de planuri. Nu se mai poate cuprinde amănuntul ca pe vremea lui Pico de la Mirandolla. Lumea este plină de specialişti şi specializări care, centrifug, vor să lărgească lumea, forţându-i coeziunea. Liantul care îi ţine împreună diversităţile este comunicarea, în limbajul cunoscut şi necunoscut al întregului.

Omul de ştiinţă, poetul, artistul, mai apoi slujitorii altarelor, sunt nenumăraţii şi de cele mai multe ori anonimii, care lucrează la temeiul armoniei acelei tetrade aristoteliene.

O operă extraordinară, lumea pe care o trăim, se reîntemeiază continuu, dăruindu-ne un chip nou, permanent în căutarea desăvârşirii. Purtătorii mesajelor "cuvântului" de rezidire, sunt oamenii de lângă noi, arar observaţi prin ei, sau prin lucrarea lor.

Ieşirea din ascundere a artistului, din omul obişnuit de lângă noi, este un fapt care ţine de şansă. Mesajul proactiv al artei are forţă pentru generaţia următoare. Iată de ce, gloria pentru artist, este de regulă postumă. Atunci când omul de lângă noi se remarcă, prin truda lui pentru noi, trebuie să îi mulţumim şi să îi recunoaştem - deşi ne vine greu să acceptăm că este diferit de noi - meritele.

Albumul acesta este o mărturie despre artisul plastic Aurel Constantin Zorlescu - n. 1922, Lăpuşata, în Oltenia - România, omul de lîngă noi, care aduce mărturie lumii, că Oltenia lui Brâncuşi, Arghezi, Odobleja, Rădulescu-Motru etc, este un izvor nesecat.

Naşterea unui omînsemnat, într-un loc anume, este o situare în deschis, a pământului care vrea să ne propună, ar fi spus Heidegger, o soluţie de fiinţare.

Lăpuşata din Oltenia Vâlcii, a fost locul de deschidere, care

în 1922, a dat după chipul său pe Aurel Constantin Zorlescu. L-a dat în alt timp, nu departe de Hobiţa lui Brâncuşi, să spună lumii de bogăţia pământului Olteniei şi de puterea ei de fiinţare.

Personalitate puternică, un spirit polivalent cu o forţă de muncă inepuizabilă, artistul îşi urcă treaptă cu treaptă - nu fără obstacole majore - scara propriei sale împliniri profesionale şi artistice.

Şcolile şi exerciţiul practic se întrepătrund într-o complementareitate permanentă. Liceul, în Râmnicu Vâlcea, întrerupt de anii de război, la care elevul-militar participă în 1944 şi este grav rănit (este decorat cu "Serviciul credincios cu spade, cl. I. a), este continuat, după un curs de desen tehnic (necesar unui invalid de război gr. II pentru subzistenţă) cu o perioadă de muncă în industrializarea lemnului, simultan cu studiile liceale absolvite în 1952. între 1953 - 1958 îşi continuă studiile la Institutul Politehnic Braşov, devenind inginer în exploatarea pădurilor şi instalaţii de transport. Ca specialist, se remarcă profesional prin nenumărate invenţii şi inovaţii, relevându-şi potenţialul creator.

Traseul profesional este marcat de reuşite într-o perioadă când numai cei foarte buni îşi puteau face loc. Devine succesiv inginer şef, proiectant de succes şi şef al unor departamente de sinteză în administraţia locală. în 1973 absolvă Cursul postuniversitar - fără frecvenţă - la Facultatea de Cibernetică, A.S.E. Bucureşti. În această calitate se preocupă de înfiinţarea Oficiului de calcul Rm. Vâlcea al cărui prim director devine în 1977. Domeniul acesta de maximă noutate îşi găseşte omul potrivit.

Chemarea spre arta plastică şi apoi prezenţa în actul creaţiei artistice au rămas raţiuni existenţiale. Dobândirea abilităţilor şi devenirea artistică autentică, au însemnat un drum la fel de ostil şi întortocheat ca şi viaţa sa. Şansa unei şcoli aşezate, a unor burse la momentul potrivit, l-au ocolit. Războiul şi schimbarea ideologiei l-au găsit pe tânărul ivit cu talent, dintr-un substrat dăruit, într-un soroc neprielnic. Ceva care dorea să se expună, în acest mediu neprielnic, şi procura, deşi cu zgârcenie, învăţătura aşteptată, asistenţa episodică a unor maeştri ai geniului. O minte iscoditoare,

neostoită în cele ale creaţiei avea nevoie doar de alfabet, "de citit" putea şi singură, apoi putea chiar să propună, aşa cum fusese hărăzită!

Orice ucenicie începe în vârsta copilăriei şi apoi devine, acel lucru serios, până la obsesie, al maturităţii. În şcoala primară, modelatul în lut, traforatul, încrustarea obiectelor artizanale au însemnat un mimes al realului văzut inefabil, naiv - dragoste pură.

În liceu linia, desenul, culoarea, tehnica pastelului şi acuarelele au început să structureze lumea unor adolescenţi plini de forţă şi mereu nemulţumiţi.

La douăzeci de ani este ucenic într-un atelier de miniaturi în os, condus de primul său maestru: Carol Ştenghel. Sublimă provocare: să redai unei foste structuri de rezistenţă a viului, un nou chip fiinţial, o altă viaţă! Aici a învăţat o lecţie specială, aceea că materialul, substanţa, cu cât se împuţinează devine mai preţioasă, că ea are virtutea expresiei în descărcare de volum şi în formele suprafeţelor. Mai apoi, desfăşurarea pe înălţime a figurativului l-a înţeles ca mesaj de legătură între lumi. Ne sugerează acest lucru şi

Clepsidra,
marmura relif, 31 cm
(colecţia artistului)

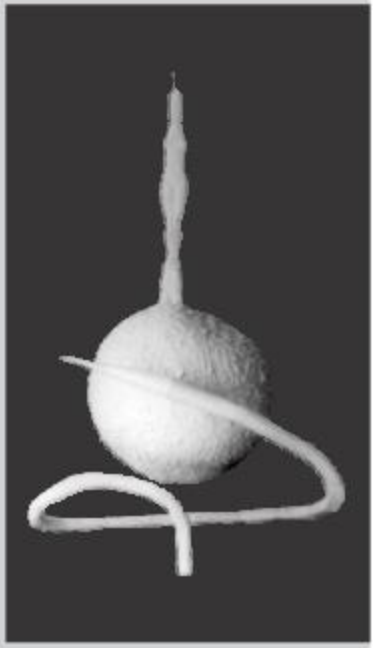

Omagiul ştiinţei,
compoziţie în os, 74 cm
(colecţia artistului)

prin celelalte materiale modelate mai apoi, deşi avea la dispoziţie păduri întregi, cariere de marmură, munţi de piatră. Cu acestea se va purta ca şi cu fildeşul, chihlimbarul, prelucrând adevărate bijuterii.

Talentul său a atras atenţia sculptorului Cornel Medrea, care l-a primit în atelierul său din Bucureşti să modeleze câteva luni - până este trimis la şcoala militară pentru acel război, care va modela chiar el în osul artistului semnele eroismului şi importanţa celui ce reîntemeiază în slujba vie]ii. Războiul ca o şcoală, suferinţele celor cinci sute de zile de spitalizare, muzeele, expozi]iile, mai apoi reluarea studiilor la Şcoala Populară de Artă - Piteşti, prof. Mihai Meiu (1967-1968), cursuri serale, frecventarea în perioada 1969-1974, a atelierului prof. sculptor Mihai Onofrei din Bucureşti, au însemnat acumulări consistente pentru o conştiinţă umană cu dimensiunea specială a unui har artistic.

În perioada 1970-1974 A.C. Zorlescu este îndrumător la clasa de sculptură - seral a Şcolii de Artă din Râmnicu Vâlcea, unde se remarcă ca un fin psihopedagog, un cunoscător al artei din interior, dar şi un avizat al istoriei şi

filosofiei artei.

La insistenţele sculptorilor Meiu, Onofrei şi al celor care îşi dau seama de valoarea operei sale, într-o perioadă în care arta angajată se insinuează periculos şi stabil în peisajul cultural artistic - A.C. Zorlescu organizează expoziţii, primeşte comenzi iar critica întâmpină favorabil apariţia publică a operei sale.

1974 - 1979. În calitate de lector univ. a ţinut cursuri la Facultatea de Industrializarea lemnului, Universitatea Braşov, secţia din Râmnicu Vâlcea.

Expoziţia republicană din 1971 - Bucureşti, îi aduce un stimulator loc III, cu sculptura în marmură *"Aripa verticalei"*.

Au urmat apoi mai multe expoziţii personale şi colective, apreciate de Uniunea Artiştilor Plastici.

Într-un cerc relativ închis, o creaţie care nu putea răspunde comandamentului de artă angajată, nu putea să se auto-expună. De aici şi retragerea în anonimatul atelierului de lucru, în climatul unei familii înţelegătoare, departe de lumea preocupată de altceva. Meseria şi arta - este lider al Asociaţiei artiştilor plastici din Râmnicu Vâlcea - vor convieţui în limitele permise ale unui spaţiu

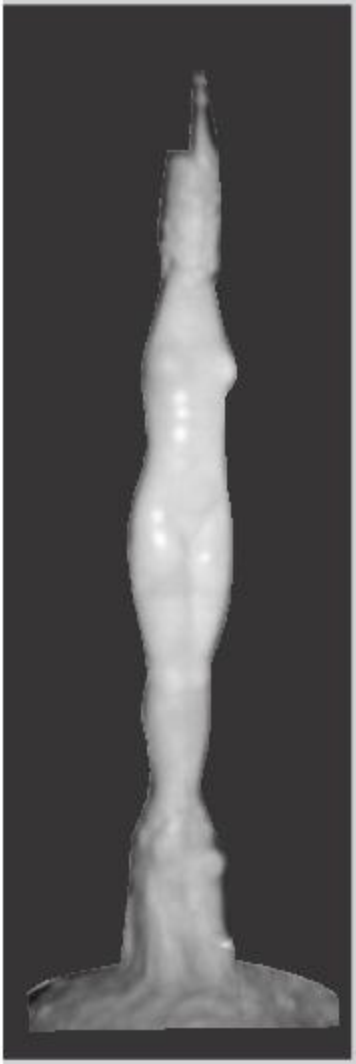

Omagiul ştiinţei,
- detaliu -

marcat de cenzuri vremelnice.

Aurel Constantin Zorlescu, artistul sculptor român din Râmnicu Vâlcea, trebuie redescoperit prin ceea ce expune ca propunere a pământului Olteniei într-alt moment decât cel al lui Brâncuşi. Ei aparţin sculpturii moderne prin vocaţie, şi patrimoniului cultural universal, prin ceea ce au lăsat operă.

Albumul reflectă drumul artistului prin câmpul creaţiei într-o recuperare graduală a tuturor etapelor parcurse de artă, de umanitate, în consonanţă cu creşterea disponibilităţilor personalităţii sale, în ascensiunea propriei verticale.

Reîntoarcerea fiecărui artist, la artiştii primitivi, apoi la înfloritoarea antichitate şi la ceea ce a urmat, pentru a ajunge la vremea hărăzită - provocare contemporană - prilejuieşte lucruri uimitoare, în măsură să-i pună probleme, cărora trebuie să le dea răspuns. Drumul acesta este un drum iniţiatic către dimensiunea care face posibilă înţelegerea fiinţării, iar primordialul este chiar temelia (*Heidegger*).

Zorlescu poposeşte de tânăr în locul rânduit grădină, şi aici descoperă acel tărâm care îi oferă posibilitatea să-şi încerce puterile. Cel mai direct mod, la îndemână, a fost să intre în rezonanţă cu lucrurile, acel mimes, care împinge ucenicul nerăbdător, să fure tainele marelui creator. O lume sensibilă, proaspătă ca revărsarea zorilo, se lasă model, tânărului căutător.

Bijuteriile în os, încercând să dea durabilitate unor lucruri efemere, subliniază această etapă: *Vaza cu ghiocei, Ghiocel în vază, Vaza cu mărgăritar, Crin pe vază, Trei gimnaşti, Palme de copil, Rupicapra, Afrodita, Înlănţuita* etc. Mai apoi exerciţiul filigranului, încrustaţilor în os, se va pune la dispoziţia îndemânării, gest controlat din perioada desluşirii unui sens în artă: *Victorii, Noua Forţă, Omagiul Ştiinţei, Eternul idol* etc.

Pe măsură ce cunoaşterea tehnico-ştiinţifică ia în posesie artistul, apar temele sub care arta se supune mesajului, de cele mai multe ori explicit. Această treaptă a urcuşului "scării", pe care A.C. Zorlescu o identifică cu propria sa *axis mundi*, păstrează din debutul său precizia portretului, căreia îi adaugă subtilitatea tehnicii, în măsură să reliefeze ceea ce psihicul uman ascunde.

Mari *personalităţi*, oameni simpli - aşa cum au procedat cândva pictorii olandezi - sunt daţi posterităţii pilde pentru semeni: Beethoven, Bălcescu, Mihai Viteazul, Mircea cel Bătrân, M. Eminescu, Eminescu şi Tagore sau figurile celor foarte apropiaţi: Mimi, Cezara.

Etapa plinei maturităţi, aceea în care artistul îşi asumă responsabilitatea unor mesaje grave, stă sub câteva teme, aproape obsesive:

- demiurgul, omul de ştiinţă, garantul progresului şi bunăstării omenirii. Lucrările *Noua Forţă, Homo Ciberneticus, Omagiul Ştiinţei, Alma Mater, Inelul lumii materiale, Materie în Mişcare, Victorie* sunt reprezentative pentru acest ciclu;

- maternitatea, într-o tratare variată, îl duce pe artist, prin răspunsurile pe care le caută pentru cucerirea expresiei, în slujba mesajului, din ce în ce mai implicit, să îşi abstractizeze limbajul. Simbolul se insinuează din ce în ce mai pregnant. Mitologia păgână şi creştină, creaţia maeştrilor, natura, susţin o temă - de interes general în toate epocile - greu de epuizat. *Muguri, Plantule, Maica Domnului cu Pruncul, Graţie, Maternitate, Afrodita, Tandre ţe-maternă* etc., sunt reprezentative.

- geneza, ca provocare a tuturor transformărilor - cu atât mai mult pentru artistul care dă formă şi înnobilează piatra, marmura, lemnul, bronzul cu transfer ideatic, uneori de personalitate (alter ego) - este generos tratată.

Ştiinţa, cu modelul ei, influenţează artistul, care sculptează "idei", în viziune personală, sau reia modele consacrate într-o actualizare. Sunt reprezentative acestui ciclu: *Viziune Cosmică, Inelul lumii materiale, Facerea lui Adam, Adam şi Eva* (lucrarea care interpretează izgonirea din rai, încearcă să împace paradigma creaţionistă cu cea a evoluţiei, proprie ştiinţei, într-o perioadă de maximă conciliere).

Rămâne deschisă o întrebare: în ce măsură opera artistului A.C. Zorlescu, ivită în perioada nemetafizică, se continuă în sinteza abstractă de mai târziu, în care un artist filozof, conceptualizează altfel lumea, simplificând formele, reducând contururile unor volume despovărate de material, operând cu

detaliul intenţionat disproporţionat, sau dând simbolurilor şi ideilor general acceptate, o notă personală proaspătă, fremătând de vibraţii? Sigur, răspunsul vine fiecăruia într-o conexiune inefabilă cu creaţia acestei etape, în care artistul - modern în concepţie - îşi scoate din ascundere, sublimat, o fiinţare, comună tuturor lucrurilor esenţiale şi de aceea valoroasă. Etapa metafizicii, în care teme noi, sau într-o diversificare a celor vechi, exprimă "noua forţă", dobândită prin sinergia mai multor planuri, îl găseşte pe artist într-un context neprielnic. Afirmarea se putea realiza numai pe teme solicitate de comanditarii vremii. Stilul unor perioade "fără de stil", nu putea asigura o nouă ordine, în armonia perenă.

Trebuie remarcate din această perioadă - ateist restrictivă, cu program politic pentru o anume creaţie: - tema *Zborului*, ca un vis eliberator, materializată în nenumărate "aripi", păsări cu simbolistică consacrată: *Aripa Speranţei, Aripa văzduhului, Aripa verticalei, Aripa ideii, Infinit, Şoim, Acvila, Păsăruica Răpitoare*, amintind de măiastrele altui oltean din apropiere;

- vibraţia, ca mod de comunicare între lumi diferite, spaţio-temporal, transgresarea prin metamorfoză a planurilor, se realizează prin contrapunerea chipurilor, îngemănarea surselor. Armonia contrarilor, sau competiţia prin înculcarea dilemei, sau a nenumăratelor semne de întrebare, sporesc curiozitatea receptorului: *Ziua şi noaptea, Stelă cu clepsidră, Bicefalică, Eclipsă, Cucuvea* etc. Acestei viori care este femeia - a spus-o poetul! - A.C. Zorlescu îi adaugă muzica: *Fata cu harfă, Fata cu lăuta, Solo voce, Fata cu chitara, Fata cu lira, Fată în avânt*, sau mişcarea - element de întemeiere care alături de interacţiune, emulaţie, dau finalitatea edificiului operei autentice. *Femeia balerină* este un adevărat omagiu adus tuturor Evelor din eternul ludic, tuturor mamelor. În cântul luminos, în plin dans, sau în extazul de după, când zborul este făptuit, plutirea, beatitudinea libertăţii ne fixează solidar, în imnul de mulţumire dat Creatorului, ca o rugăciune bine primită, ca liant al fiinţării noastre în conexiune cu sferele, cu increatul, "gestionat" de muze, gata să ne sporească revărsările viitoare.

Artistul preocupat de ordinea lumii, pe care o reinstaurează

prin genezã, relevã direct, ca axiomã de aşezare în armonie, nevoia de eticã. Respectul pentru sfânta tradiţie, adoraţia cunoaşterii ştiinţifice, a respectului valorilor umane, atracţia cãtre înţelepciunea neostoitã a lumii şi conştiinţa fiinţãrii directe în opera la vedere, alãturi de semeni, se remarcã în lucrãrile: *Familia, Tablele legii, Pasãrea Pheonix, Decalogul* etc. Orice comentariu în legãturã cu sculptura olteanului Zorlescu, într-o desconspirare tematicã, este limitatã, deoarece ideile se întrepãtrund, conlucreazã şi din emulaţia lor se ivesc sensuri noi. Mesajul arhetipului, pãmântului oltean cãruia îi aparţin şi Brãncuşi cât şi A.C. Zorlescu, se simte în lucrãri, vibreazã în mâna care eliberează forma, dând amprenta identitãţii, a pãmântului care propune. Iatã de ce mulţi, forţează asemãnarea celor doi olteni prin interacţiunea directã, şi nu prin ceea ce şi întemeiazã: acelaşi pãmânt al Olteniei, cu ceea ce el propune.

"Filosofia" pãmântului, respirã prin toţi cocoşii olarilor hurezeni, ai artiştilor nãscuţi la aceleaşi pridvoare, cu coloane care susţin cerul, lipiţi de acelaşi pãmânt, cu natura lui, fãcut dar de Zeul cel mare, indiferent de vreme: grãdinã tuturor.

Pentru aceastã grãdinã, model de perpetuã reîntemeiere, a trudit tenace, cu mâinile, cu inima şi cu sufletul, artistul sculptor şi pictor, inconfundabilul inginer, Aurel Constantin Zorlescu.

ARTA MONUMENTALĂ

Pentru marcarea timpului, spaţiului, a trecătorilor prin lume, creatorii opresc, în general, timpul, pironesc spaţiul - odată cu el şi călătorii spre transcendent - adunându-le în temple, sau în mo(nu)mente. Li se neagă "dreptul" la curgerea imanenţei, în absenţa necesarelor invocaţii: imnuri, rugăciuni, poeme, ... liturghi, priviri sfredelitoare ale nesfârşitului, uneori extazuri mulţumitoare şi revărsări ale preaplinurilor. Toate acestea trebuie să ţâşnească pe verticalele care erup din pământ şi se pierd în acoperişul cerului. Este o adevărată epifanie ivirea monumentelor, care materializează, pentru atingere şi prosternare, axa lumii. La acestea călătorii se opresc, le cercetează şi le folosesc. Fie le cuminecă în tăcere (în sensul dăruit, inculcat în operă!) fie le asumă pentru un mesaj exterior.

Toate lucrările de artă monumentală reprezintă o dedicaţie semnificativă a ceea ce a fost remarcabil, pentru istorie (timp măsurat şi marcat!). Pământul românesc a validat, după multe stratificări ale expunerilor, o anumită propunere, voce a pământului. Expresia naţională a lucrării lui Dumnezeu este respiraţia românescului în ultimele veacuri, ca rod al plămădirii multimilenare. Trupuri, sânge, s-au coborât în glie, iar lumina reîntoarsă la origini, odată cu eroii, s-a ivit, generaţie după generaţie, coloane întemeietoare ale lumii de afară. Un adevărat tărâm consacrat permite oricărui trecător îndumnezeit să ridice o troiţă la răscruci de drumuri, sau acolo unde un fapt îşi ţine învăţătura pilduitoare.

Legătura inconfundabilă a omului cu pământul este mama din care s-a născut, mai apoi întregul spaţiu al maternităţii. În această percepţie a peticului de glie, al propriei matrici, A.C. Zorlescu dedică mamei sale: "Monumentul funerar la mormântul mamei". Mama "ţară" care şi-a adunat înstrăinările vremelnice, a primit în dar "Monumentul Unirii" care îşi aşteaptă şi azi la Alba Iulia înălţarea, cum oraşul Râmnicu Vâlcea, încă nu şi-a ridicat

monumentul "610 ani de atestare" ca semn al vremii trăite de "oraşul domnesc" de la întemeiere.

Mai atragem atenţia asupra: "Monumentului ostaşului român", "Izvoarele Olăneştiului", "Monumentele Chimiei".

Personalităţile care şi-au făcut loc în sufletul artistului, uneori şi aceia care dau consistenţă anonimatului - şi aici chiar denumirea lucrărilor este generică - se găsesc acum pe socluri cu povestea lor cioplităîn chipuri, dar cu însufleţirea concretă care-i opune idolilor. Exemplificăm aici cu Eminescu, Bălcescu, Lahovari etc.

Artistul are un imbold precis pentru fiecare lucrare a sa. În dorinţa ca operele lui "să vorbească" înaintea proiectării, în machetă, îşi au deja locul potrivit care-şi cere proporţia adecvată, orientarea către privitori, pentru finalitatea mesajului.

Înţelesul, în alfabetul simbolurilor consacrate, dar şi în armonia implicită a limbajului tradiţional, izvorât din arhetip, are puterea flăcării sacre şi ne ţine focul cel viu, prin neobositoare şi veşnic proaspătă, putere de regenerare.

Monument funerar la mormântul mamei, 5.5 m
Săruleşti-Lăpuşata

MATERNITATEA - PREMISĂ A IVIRII

Misiunea "facerii", acel big-bang în care o nouă intenţie de viaţă sparge limitele tăinuitului şi se iveşte "în deschidere"; este obsesia firească a oricărui artist, prezent în lume, pentru a revela comorile nepreţuite sau imnurile de slavă, ca punţi de legătură ce ţin cosmosul.

Maternitatea este pentru artistul A.C. Zorlescu o provocare căreia îi răspunde printr-o suită de lucrări. El o vede ca o stare de înmugurire, expresie a freamătului, ca strigăt sau ca bătaie de orologiu interior, plantulă cu ochii ascunşi sub pleoape, supremă ocrotire a unui dar unic în măsură să ţină, la soroc, lumina aprinsă. Totul este trăire, în posesia unei armoni consacrate, a unei lumi ce se impregnează de taine, pentru ca mai apoi să le exteriorizeze, fie pentru o misiune iniţială, fie pentru a le banaliza în profanul, lipsit de posibilităţile să pătrundă acolo unde nu observă ceea ce are sub vedere. Interioritatea lucrărilor, este acea faţă întoarsă spre sine a lui Cronos, unde mai apoi, într-o nostalgie a sintezei, ca o întoarcere la izvor, la alfa, doreşte să îngurgiteze spaţiul risipit şi însufleţit din sine ca într-un reflux dinspre omega. Nu este întâmplătoare mângâierea cuvântului "maternitate" asociată multor lucrări. Este un cuvânt sfiinţit care respiră fertilitatea substanţei: lemn, os, marmură, piatră etc, într-o sugestie a materiei născătoare. Omenescul şi-a găsit forma materială şi izvorul facerilor în mama tutelară. Acea mamă întemeiată la rându-i din contopirea stihiilor la... marginea mării.

Apă, cer, pământ, foc, într-un voal de spumă au dat frumuseţii numele de Afrodita sau pe cel al luceafărului de ziuă-bună, Venus. Alţii i-au spus Mara, pentru împlinirea tuturor... Mării lor, izvoare curate, neîncepute şi nesecate de oameni fără cusur, prinos Creatorului. Acela la care ne atrage atenţia şi artistul când ne sugerează jocul facerilor şi desfacerilor, al multiplicărilor, de la punct la sferă, într-o subtilă înlănţuire inelară (...), cu punct de început obligatoriu - "ca boaba spumii", ar fi spus M. Eminescu - ca o sămânţă. Ori ca acea sprijinire simplă, pe care o căuta

Arhimede, să tulbure universul. Nu de la acele cercuri, risipite pe nisipul Siracuzei, i s-a tras filosofului şi omului de ştiinţă reîntoarcerea în stihii, cu ajutorul... "neiniţiaţilor" romani?

Mama mustiindă de seve, revărsare de energie pentru toţi feţii frumoşi, acei adevăraţi "ecce homo!", este regula vieţii materiale în plină lucrare. Este materializarea perpetuă din sine a fiului omului, acel fiu al lui Dumnezeu atot şi toate făcător. Ea este dătătoare de trup, acel vas în care permanent conţinutul sporeşte, până ce el, fătul, cu aripile larg deschise porneşte, pe cont propriu, să ia lumea în stăpânire.

Maternitate,
marmura, 39 cm
(colecţia artistului)

NOUA FORŢĂ

Personalitate puternică, cu o solidă pregătire tehnico-ştiinţifică, un cercetător neobosit, artistul A.C. Zorlescu trăieşte într-o lume cu problemele ei şi încearcă să răspundă în felul lui la acestea, minunându-se de toate victoriile omului.

Lucrările de sub tematica "noua forţă": Omagiul ştiinţei, Noua forţă, Siameze nucleare, Protestul Hiroşimei etc., sunt răspunsurile, exprimate prin arta sa, la una din marile dileme ale omenirii. Cucerirea "atomului" este o şansă sau o nelegiuire în "spaţiu tabu" pentru mersul omenirii? Omagierea muncii oamenilor de ştiinţă şi îndemnul lansat puterilor lumii, pentru folosirea exclusiv paşnică a energiei atomice, este fără echivoc. O face prin limbajul discret al artei şi tocmai de aceea mesajul în lemn, marmură, piatră este durabil.

"Noua forţă" este şi produsul unui determinism. Un curent puternic şi inevitabil l-a smuls de pe mal şi pe A.C. Zorlescu, cel stăpânit de matricialul oltean, cu simbolismul său manifest, prin nenumărate ritualuri. Este o cădere în moda zilei a tuturor genurilor. Dezarmarea generală şi totală, din perioada războiului rece, devenise o preocupare propagandistică dar şi o temere justificată, privind posibila dispariţie în noaptea nucleară. Atomul, ca simbol al forţei materiei, pătrunsese în cotidian ca o mare cucerire a ştiinţei. Omul îşi trăia, în spiritul lui Nietzsche, demiurgul din sine, înfrângea natura - într-o competiţie nefirească şi îşi reamintea peste milenii de mitul lui Prometeu. Acest curent puternic l-a aruncat pe Arghezi în ..."Cântare Omului", pe Eugen Jebeleanu în "Surâsul Hiroşimei". Hidroenergeticieni au pus *Prometei* pe baraje, iar artiştii plastici au cultivat o temă la modă.

O fervoare a căutării expresiei, a semnificantului, a sensurilor, ca nişte daruri făcute omului, acela care a spart limitele democritiene, se înstăpânesc într-un modernism năvalnic, atotcuprinzător. Epoca tehnico-ştiinţifică, cu un curent ateist la vedere, îl pusese la colţ pe Dumnezeu. Ştiinţificul prevala magicului, spiritualului iar secularizarea marca o victorie parţială.

Răspunsul, la marile probleme ale existenţei omeneşti, se va amâna...

Cântarea omului, cântarea spaţiului şi limitarea imnurilor şi rugăciunilor, au condus, şi mai simţim şi acum postmodernismul, către risipiri şi rătăciri, vecine dezagregărilor cosmice.

Artistul A.C. Zorlescu îşi marchează trecerea prin această perioadă cu câteva lucrări de mare forţă şi expresivitate. Omul de ştiinţă - acea ştiinţă a ingineriei - îşi dă mâna cu meşterul, iar artistul inculcă cu harul său, mesajul în operă. "Noua forţă", în expresia artistică este, o forţă existentă, dinaintea ieşirii ei din ascundere, care se relevă din această neostoire a omenescului: ..."un pisc de-ai cucerit/te-aşteaptă altul/ căci ..."niciodată nu-i sfârşit/ înaltul", argumentează Eugen Jebeleanu în definirea "legii frumuseţii" când purtăm "a inimii făclie".

"Noua forţă" este desconspirare prin formă, volum şi mesajul simbolic indus, a ceea ce cunoaşterea ştiinţifică a smuls increatului, putere nouă, gata să devină fapt la un imbold. Nimeni nu se mântuie de nou, nu se vindecă de vechi, dacă nu are imboldul exterior al desprinderii. Fără sprijinul exterior "hrana cu zei", îndemnul tatălui către fiu,

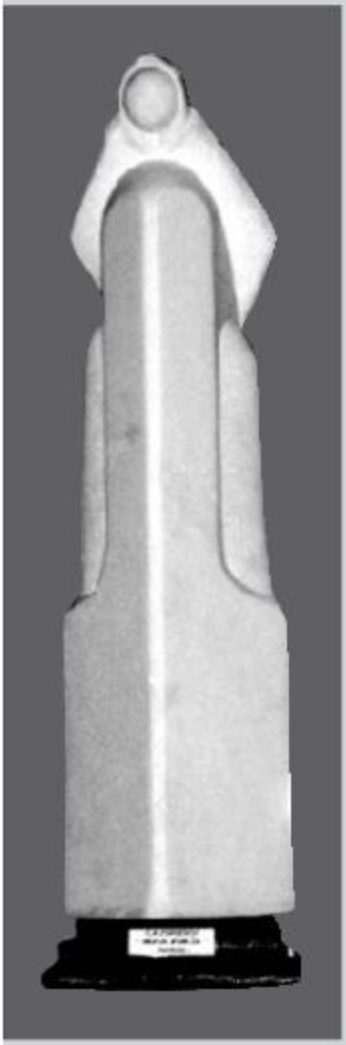

Noua forţă,
marmura, 67 cm
(colecţia artistului)

mâna de ajutor pe un drum necunoscut, vântul care-şi suflă în pânze, lumina pe care altul şi-o aprinde, nu se pot împlini în opere. Aşa trebuie văzută repotenţarea mitului lui Prometeu prin opera lui A.C. Zorlescu.

"Noua forţă" - a însemnat o reaşezare a concepţiei despre putere a materiei. Ne referim aici la puterea simbolului operei de artă, adusă în sprijinul unei ştiinţe, atunci când are slujitori devotaţi.

Confruntarea puterilor omeneşti - mondiale - în două tabere, ca o condiţie a stării permanente de luptă, a oferit artistului aspiraţia către acel demiurg, în stare să lărgească orizontul libertăţii umane cu un nou cerc. Preamărirea noii forţe, smulsă prin cunoaştere, ca pe vremuri focul din Olimp, a creat planetar nimbul unei noi victorii, dar şi retrogradarea zeului învins prin strivirea încă unei corole.

Acvilă
marmura, 70 cm
(colecţia artistului)

VESTITORI LA ... HOTARE

Trecem prin lumini şi umbre, numărând zile şi nopţi sorocite vegherii şi somnului. Viaţa şi repausarea într-o pendulare a urilor şi iubirilor se rostogolesc ca un inel întreg cu jumătăţile lui neobservate. Între cele două lumi opuse şi complementare, cineva priceput stă ca pe un gard şi trâmbiţează în zori, strident, înalt, strălucitor. El cocoşul, ca un trompetist dă deşteptarea unor noi zbuciumuri în lumină. Nu este suficient un singur orologiu şi, atunci, el se multiplică indefinit în ecourile reverberate, în toţi cocoşii cei albi ai cetăţii sau în cocoşii de toate culorile, plămădiţi din luturi, de vânzare vara prin târguri.

Mereu în aşteptarea dimineţii, a zorilor de ziuă, din veghea nopţii, când bufniţele înţelepte ne stau la sfat, ne amintim de Socrate cel dator la plecarea lui în noaptea finală, un cocoş lui Asclepsios. Probabil darul obligatoriu trecerii vămilor, garanţia revenirii viitoare pentru a îmbrăţişa cu un nou strigăt, cândva, un nou soare.

Cum poţi nepieri semnalul, ca o bătaie de inimă, o ritmicitate a imanenţei, dacă nu readucându-l prin sinteza şi transgresarea organicului în lutul, piatra sau marmura, cu clipa geologică mult prelungită peste graniţele răsuflării omeneşti?

Albul de zăpadă al marmurei, ca primă răsuflare de curcubeu, încă mugur, fremătând ca la o bătaie de destin explozia, şi-a desfăcut aripile într-o sugestie înalt crescătoare, în măsură să auzi, în interiorul hotarelor propri, sunetul străfulgerător de limite, tainica chemare la curgere.

Privesc la toţi cocoşii plăsmuiţi de Zorlescu şi ei se revarsă în noi cu toate dimineţile lor proaspete, lumini neîncepute. Ei, cocoşii, într-un firesc al risipirilor, ne potopesc ploaie de seminţe din care se va ivi lumina tăinuită de olarul anonim, de universalul Brâncuşi, de artistul modern, din aceiaşi Oltenie, A.C. Zorlescu. Apoi ne spală cu apă vie ochii înceţoşaţi de şirul nopţilor şi ele fără sfârşit.

Aripa speranței,
marmura, 56 cm
(col. scriitor Ion Arcaș - Cluj N.)

Semeția formelor, cu creste proeminente și ciocul larg strigător, marchează importanța mesajului într-o lume cucerită de ritual. Mă gândesc la acel spațiu și timp magic al sărbătorilor, când cete de oameni își încercuiesc purificator casa, satul, recreîndu-și lumea și rostind colindul "Cocoșii", simultan ziorilor de ziuă.

Veghea înțeleaptă, ca o coloană dominantă, când cu conștiență își trage din noapte revigorarea, este desluşită din zvelteţea unei forme în care eclipsa își însușește punctul dominant, dar ea, cu ochii ei dilatați, cu sugestia încăpătorului, ca înțelepciunea, din simbolul Bufniței, susține acolo unde coloane răsar din pământ.

Și firul de iarbă răzbate spre verticală, împins de ochiul lipsit de... întunericul pământului, în acel loc unde cerul și pământul își găsesc acel punct de atingere, acel sărut fertil. Aici se pogoară pe axă, spre buricul pământului, ochiul văzător de deasupra și ca într-o oglindă întoarsă privește de jos creșterea.

Acolo, la îngânarea cerului cu pământul, tatăl lui (W) Omega - măsurând cu ceasul în mână rotația universului, se întâlnește cu mumele răspunzătoare de ritmurile

brazdelor, hrănite din anteica îmbrăţişare a lui (a) alfa. Au înţeles artiştii că mumele noastre din glie ne veghează mersul nostru subteran. Iată un motiv pentru cei cu gând de flacără să aprindă mamelor nişte lumânări pe măsura arderii lor înalte. A făcut-o Zorlescu pe la Râmnicu Vâlcea şi Baratschi pe la Câmpulung. Noi ceilalţi încă mai şiroim ploi din ochi-ne izvoare, să ţină fertilă veghea pământului din care am răsărit, să nu îl năpădească buruienile uitării, înstrăinarea, cu dispariţia în neant. Mai aşteptăm ca proiectele artiştilor să fie acceptate de diriguitorii cetăţilor. Dorinţa artistului A.C. Zorlescu de a se dărui cetăţii Hurezului un monument în marmură: "Cocoşul de Hurezi" este şi durerea noastră, a celor în aşteptarea veştii, permanent albă.

"Cocoşul de Hurezi", proiect de monument - în marmură - sc. 1:10, a rămas o dorinţă.

Mihai Sporiş

Balerină africană, lemn, 63 cm (colecţia artistului)

Planşe I

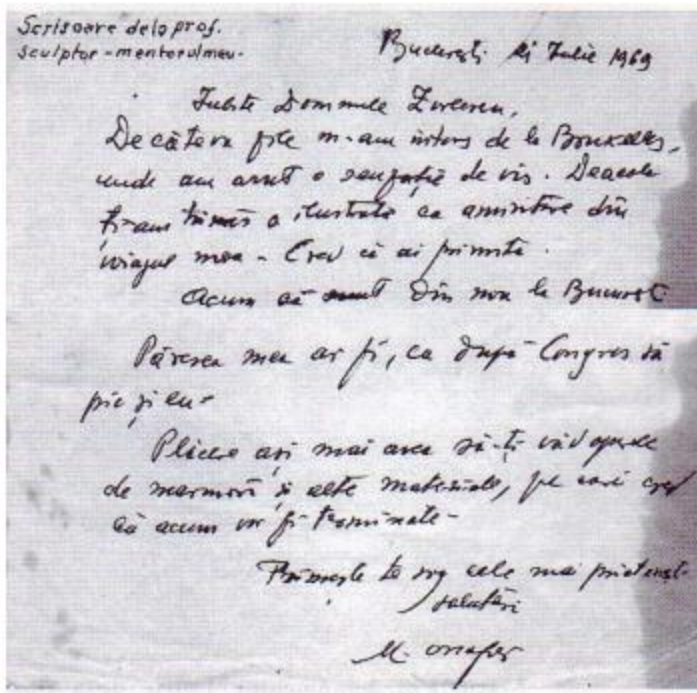
Scrisoare de la prof.
sculptor-mentorul meu.

Bucureşti 21 Iulie 1869

Iubite Domnule Lorenz,

De câtva pte m-am întors de la Bruxelles,
unde am avut o neşansă de vis. Deaceea
n-am trimis o ilustrată ca amintire din
viaţa mea. Cred că ai primit.

Acum aş dori din nou la Bucureşti

Părerea mea ar fi, ca după Congres să
pleci şi tu

Pliccle ari mai avea să-ţi vid operele
de marmură şi celte materiale, pe cari cred
că acum vor fi terminate

Primeşte tu mş celle mai plăcute
salutări

M. Onofrei

Scrisoare de la maestrul Mihai Onofrei

Machetă pt. monumentul "Unirii" de la Alba Iulia
marmură - 70 cm
(Centrul Militar Alba Iulia)

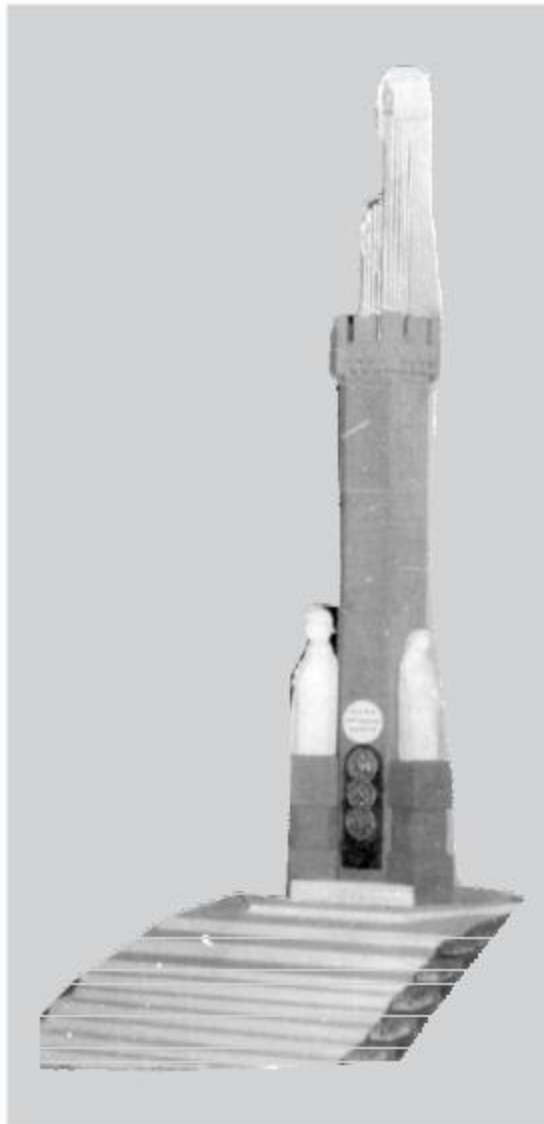

Machetă pt. monumentul "Ostaşul român"
(Centrul Militar Rm.Vâlcea, Sc 1:10)

Posada 1330
h = 2m
Machetă monument pt. Ţara Loviştei
(colecţia Arhivele Statului - Rm. Vâlcea)

Posada 1330
Vedere profil

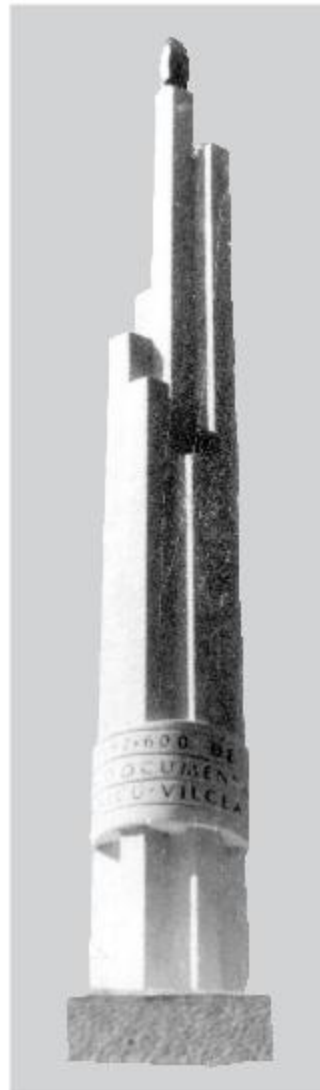

Machetă monument "600 ani de atestare Rm.Vâlcea"
marmură - 44 cm
(colecţia artistului)

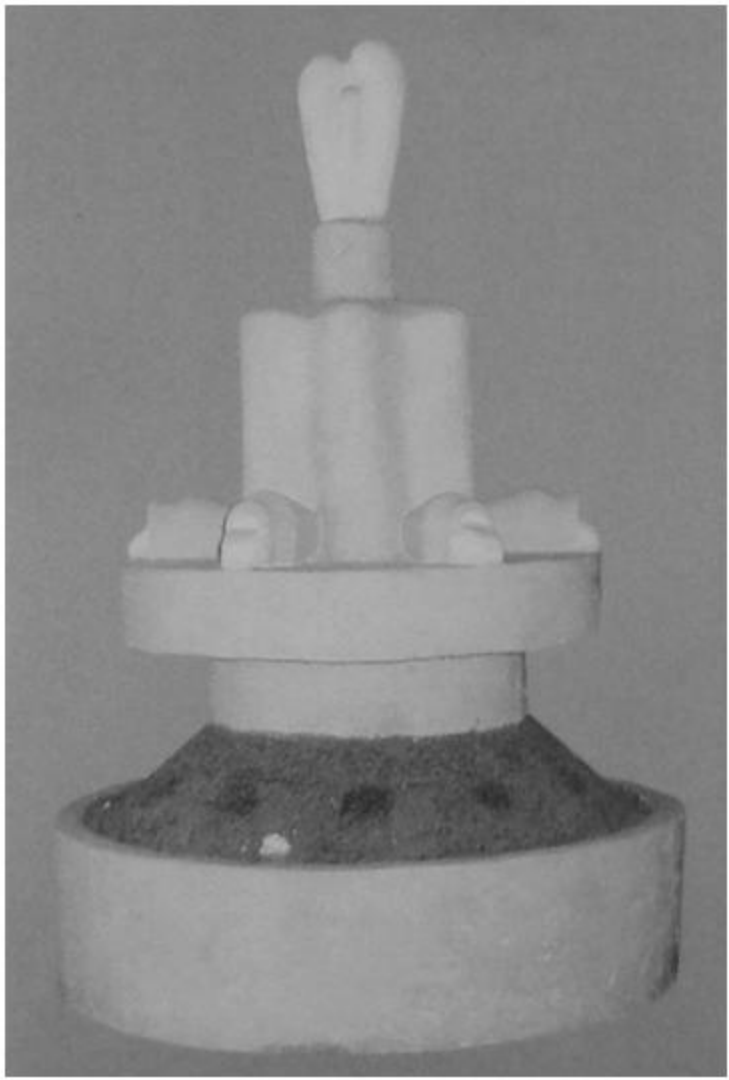

„Izvoarele Olăneştiului“
Machetă monument, scara 1:10
(colecţia artistului)

Cocoș de Hurez
marmură, h = 65 cm
(colecţia artistului)

Cocoş de Hurez
marmură, 40 cm
(colecţia artistului)

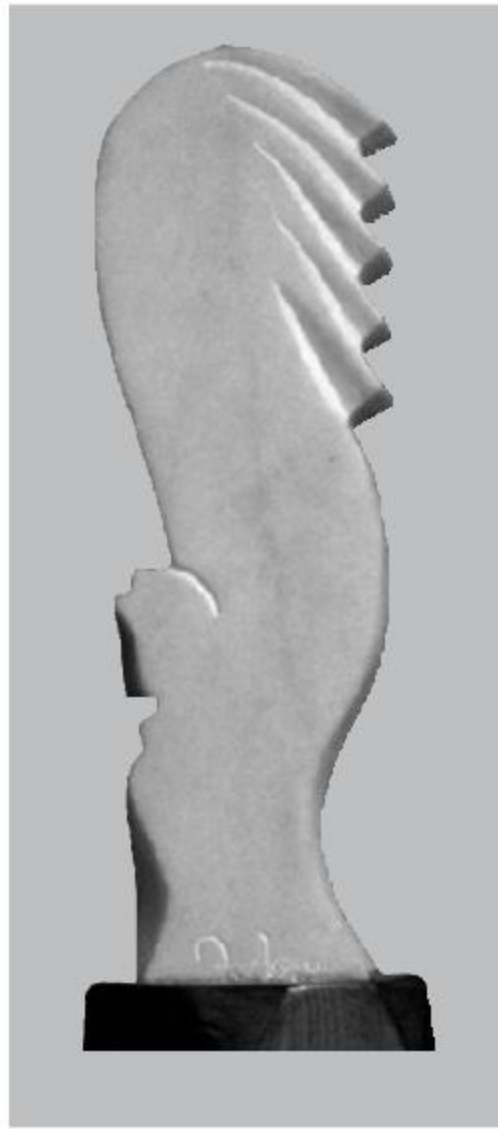

Cocoş de Hurez
marmură - 35 cm
colecţia Vila Olăneşti

Cocoş de Hurez
marmură - 48 cm
(colecţia artistului)

Cocoşul de Hurez
lemn, 96 cm
(col. Lic. Economic Rm. Vâlcea)

ARTA PORTRETULUI

"Sculptura, pentru mine, n-a fost o profesie, ci o puternică obsesie care m-a stăpânit toată viaţa sub impulsul conceptului de frumos...Duminica, după o săptămână de muncă mă odihnesc lucrând în atelierul pe care mi l-am încropit, iar luni dimineaţa, deşi în ajun am lovit de mii de ori cu ciocanul în piatră, mă simt reconfortat, dornic să-mi duc la îndeplinire sarcinile profesionale. Cred că nu exagerez când afirm că arta şi profesiunea îşi găsesc un mediu de convieţuire perfect echilibrat".

Nu numai că această convieţuire echilibrată există, dar între cele două, între profesiune şi artă, în punctul comun spiritual, ele se pot conjuga, îşi pot împrumuta partea de har şi pasiune, din această convieţuire putând rezulta stări benefice atât pentru artă cât şi pentru profesiune. Insul care beneficiază de o asemenea comuniune se bucură de sublimul rafinament atât al trăirii practice „în bine" cât şi în cel de revelaţie artistică.

Aceste gânduri sunt valabile atât pentru artistul profesionist, la care ocupaţia de bază şi arta sunt totuna, cât şi pentru cel care practică arta ca pe o a doua îndeletnicire, în anumite timpuri, chiar alternându-le. În varianta ultimă individul are de câştigat, căci în ocupaţia de bază se va simţi spiritul artistic, lucrul bine făcut, spiritul esteticului, rezultatul muncii sale fiind unul de calitate, altora superior.

După anii '60 ai secolului trecut, când se referenţiază din ce în ce mai pregnant despre difuzia designului în toate domeniile de activitate, deci şi în feed-back-ul informaţiei, se vorbeşte tot mai mult despre esteticul neformei, cel al acţiunii practice şi care nu poate fi cuantific informaţional. Cu alte cuvinte, despre esteticul unei relaţii operaţionale om-maşină sau om-om.

O atare calitate, vizând atributul bivalent, profesie şi artă, o descoperim la inginerul şi sculptorul Constantin Zorlescu, de aici înainte o să-l numesc numai sculptor, căci despre propria-i artă, cea a cioplitului pietrei şi marmurei, voi face referire.

Plecând de la echilibrul de care vorbea artistul şi care se

regăseşte în arta sa având ca izvor însăşi viaţa, motorul creaţiei, ideile sunt exprimate cu aceeaşi intensitate, atât cele izvorâte din mediul social dominat de politică şi tehnologie, „Mihai Eminescu" (p.49), „Homo ciberneticus" (p.50), „Eminescu şi Tagore" (p.132), cât şi din cel intim dominat de iubire şi spirit, „Geina" (p.52), „Meditaţie" (p.53).

Omul, puternic real, trebuie să le pună pe toate în echilibru, trebuie să creeze, la rândul său, echilibru. Acest echilibru devine şi mai evident în portretistica lui C. Zorlescu, sculpturile executate în marmură şi piatră, (unele dintre portrete trădând o manieră a rafinamentului stilistic) sunt născute parcă pentru a mima o destinaţie către tărâmul simbolismului. Există portrete, în această sculptură semănând zborului, create cu mult curaj şi detaşare în nestăpânitul sfârşit de secol XX sărac în formă şi culoare, comparativ cu bogăţia tehnologică aparţinând aceluiaşi timp, care pot să trezească invidia sculptorilor cu îndelungate stadii în academii şi curente la vogă, lipsiţi însă de ştiinţa dură, sensibilă în acelaşi timp, a mângîieni materialelor cu impact greu, precum marmura şi piatra...Dar şi elogiul artiştilor, poeţilor, atraşi de mirifica esenţă.

Fac referire la acele simbolice chipuri cioplite, şlefuite mai mult sau mai puţin, care trimit stilul execuţiei la tehnica impresionismului, dar şi în cel al realismului sensibil transfigurat de dăltuiri în spaţiul liniilor şi suprafeţelor modemiste..."Flora" (p.54), „Maternitate"(lemn) (p.75), „Titanul" (p.56).

Materialul este privit atent în spaţiul tridimensional, voit se părăseşte detaliul în favoarea întregului bine temperat, se realizează un ansamblu aproape sferic, piatra devine,miraculos, o picătură de univers, o picătură materială ce frizează volatilul, o lacrimă pe obrazul brutei materii. Mă refer desigur la portrete precum „Reverie" (p.58), „Supăratul" (p.59).

Sunt mai multe lucrări cu definire în spaţiul atemporal, spaţiul unor idei şi forme valabile în prezent dar şi în urmă cu câteva mii de ani..."Omul primitiv" (p.60), „Zeul păcii" (p.61), precum şi suita iconografică simbolizând parcursul istoric al chipului uman, portrete în lemn, reliefate în grinzile de susţinere montate la propria casă. Omul „Neandertal" (p.88), „Indoeuropean" (p.90), „Viitorului" (p.91), sunt doar trei exemple...

Precum în timpul colosal al Renaşterii, dar şi în acel al

Egiptului antic, când adevărata sculptură, în marmură, căuta să redea starea materială de cunoaştere dar şi pe cea eterică prin atitudini ale trupului uman, întâlnim şi la unele portrete cioplite de Zorlescu asemenea stări imprimate în chipul uman. Iată aşadar lucrări precum ovoidul „Infinit" (p.62) definit schematic în volum şi detaliat cu simbolurile văzului, pregătit parcă anume pentru a urmării zi şi noapte mirifica mişcare din univers, dar şi portretul intitulat „Muzica" (p.63) la care simbolul, harfa, este ataşat chipului, la rândul său, chipul, fiind chiar expresia simbolului. În acest portret, realizat în manieră impresionistă, expresia feţei este similară stării de reverie amuzicii.

O cotă importantă de esenţialitate în punctul comun dintre sensibilitate şi puritate, în context cu o energică potenţialitate, se atinge în lucrări precum „Cap de copil" (copertă), „Core" (p.63), „Discreţie" (p.41), şi nu numai.

Fără tăgadă, privitorul pleacă cu gândul la sfericitatea plină de potenţial al Prometeului brâncuşian, lucrare care este posibil să-l fi impresionat pozitiv pe sculptorul vâlcean.

Uneori, aceste portrete, par a fi numai schiţate, par a fi învăluite într-o membrană elastică, acoperind subtil o viitoare forţă cinetică.

Lucrările amintite mai sus,

Meditaţie
lemn nuc, 80 cm
(col. prof. univ. dr. N. Teleki)

Meditaţie
marmură - 38 cm
(colecţia artistului)

ca şi altele răspândite în timp şi în lume, aparţinând altori autori, dar mai ales cele ale marelui Brâncuşi, sunt capabile de zbor, sunt capabile de a aduna lumina şi energia în interior.

Această esenţialitate şi expresivitate, rezultate din cumulul de planuri sferice, din sensibilitate şi căldură, cred, îşi au izvorul în dragostea de viaţă, în dragostea de dragoste (sic!), în măestria nativă, în inocenţa şi candoarea unei foste mâini de copil care reuşea, cândva, să reliefeze minunate miniaturi în fildeş, os, sau chihlimbar.

La o întâlnire pe care am avut-o cu sculptorul Constantin Zorlescu, un aprig apărător de adevăruri consacrate, l-aş numi chiar un neoclasic, ţintind în modernitate, acesta a încercat să definească propria artă, a portretului, apelând la o definire făcută de marele Auguste Rodin, un impresionist al sculpturii franceze, un „renascentist" al epocii clasice..."în sculptură, nimic nu cere atâta perspicacitate ca portretul" şi adaugă artistul vâlcean că „între portretul fizic şi cel moral trebuie să existe o corespondenţă echilibrată".

Pe lângă portretul simbolic, cel de vis, există şi o iconografie realistă, bazată pe tehnica limpede a similitudinilor, având ca scop atât materializarea amintirilor proprii, cât şi a celor venite din adâncurile

istoriei. Aşa au apărut portretul „Mamei" (p.178), turnat în bronz şi instalat la monumentul funerar, cel al lui „Eminescu" (p.49), „Mircea cel Bătrân" (p.66), în piatră. "Bronzul, prin asperităţile sale, creează portretului tonalităţi sumbre care se topesc în privirea blândă şi adâncă a mamei...", îmi spunea artistul, încercând să pună în concordanţă materialul de execuţie cu subiectul.

Revenind la marmură, cele două portrete, „Soţia artistului" (p.68) şi „Fiica mea" (p.69), sunt o dovadă clară de exprimare materială, odată, a spiritualităţii celor două modele de suflet şi viaţă, şi a doua oară, a senzualităţii suave, catifelate, sugerate de materia trupească. Acelaşi farmec şi feminitate se desprind din sculpturile intitulate „Doinitoarea" (p.42), „Meditaţie"(lemn) (p.39) şi „Extaz" (p.70). În aceste lucrări, planurile converg către realizarea de volume volatile care aproape se topesc sub stratul de marmură şlefuită până la redarea fragilizării materialului. Se întrevede în „Extaz", după cum mărturiseşte sculptorul, „interminabilul sărut".

Aproape violent, cu mult nerv se exprimă artistul, dorind să reliefeze oroarea vieţii, dispreţul omului pentru această viaţă împotriva căreia utilizează bomba nucleară, ura pentru semenul său,

Discreţie
marmură - 38 cm
(colecţia artistului)

Doinitoarea
lemn patinat - 89 cm
(colecţia Bibliotecii Judeţene)

atunci când dăltuieşte „Protestul Hiroşimei" (p.67), această fizionomie mutilată şi disperată care se autoflageleză privind...către cer.

Pe lângă revolta faţă de utilizarea forţei atomice împotriva existenţei umane, există în creaţia lui Zorlescu şi cealaltă faţetă, cea a omului stăpân al planetei, stăpân pe forţa nucleară, alături de lucrarea „Noua Forţă" (lemn) (p.100), creând portretul „Omul cibernetic" (p.51), pe faţa căruia a dăltuit însemnele simple, binare, miraculoase invenţii, care au precursat apariţia ciberneticii.

Ca o pendulare între vetust şi nou, între modern şi clasic, între pragmatic şi romantic, dar cu o sigură tentă de tragică alură existenţialistă, ni se înfăţişează figura emblematică a lui Nicolae Bălcescu (p.65), în portretul cu acelaşi nume, tridimensionat în piatră, o imagine memorabilă care înclină balanţa sugestiei dinspre latura fizionomică către cea psihologică.

„Supliciul, sărăcia şi suferinţa", sunt cuvinte care aparţin sculptorului şi definesc figura poetică a lui George Ţărnea, spirit vâlcean al baladei şi iubirii cu o complicată matematică a firii. Aceste trăsături au dus la creerea aplatizată, simbolică, al chipului său „Spiritul poetului Ţărnea" (p.43), în marmură neprihănită, albă, şlefuită,

în contrast cu cel al lui Alexandru Lahovary (p.72), în piatră, demonstrând siguranţa şi puterea. La fel de sigure şi solide au fost lucrurile pe care celebrul „stăpân" al Râmnicului de altădată le-a lăsat moştenire spre lauda urmaşilor de astăzi.

O aparte subliniere trebuie făcută privind iconografia portretului, asupra celor două replici închinate titanului muzicii născut la Bonn, „Titanul" (p.56) şi „Beethoven" (p.57), prima, mai apropiată de impresionism, mai ampretată de spiritul demiurgic, a doua, mai clasică, mai aproape de nobleţea gestului social, mai detaşată de problematica vieţii, aşa cum însuşi compozitorul ni se dezvăluie în simfoniile cu număr de ordine par...

Amândouă lucrările, prima executată în piatră, a doua sculptată în marmură, exprimă fermitatea, voinţa de granit, victoria vieţii asupra destinului, exprimă forţa capabilă de o imensă energie, forţă pe care o regăsim cu totul special în acordurile ferme ale simfoniilor...cu număr de ordine impar, Eroica, Destinului şi Oda bucuriei.

Pe lîngă reliefarea portretului în spaţiul tridimensional, Constantin Zorlescu obişnuieşte, pentru o mai rapidă înscriere în material peren, să-şi schiţeze ideile în „reliefuri plane", materializându-

Spiritul poetului Ţărnea
marmură - 45 cm
(colecţia Biblioteca Judeţeană)

le pe plăci de marmură în formula efigiilor, aşa cum sunt cele închinate lui Mihai Viteazul (p.73), lui Eminescu şi Tagore, sau cea plină de spirit şi evlavie reprezentându-O pe Maica Domnului cu Pruncul (p.74).

Lucrări precum „Omul cibernetic" (p.51) şi „Siameze nucleare" (p.81) ne duc cu gândul la activitatea „mixtă" pe care sculptorul a avut-o în viaţă, activitatea ştiinţifică împreună cu cea artistică. Dacă „Omul cibernetic" este un rezultat al practicii în planul ştiinţific, „Siamezele nucleare" reprezintă o lucrare ce rezultă din actul oniric al întâlnirii artistului inginer cu teoria relativităţii lui Albert Einstein, cu savantul însuşi. Era imposibil ca o personalitate precum a lui Zorlescu să lase a-i scăpa performanţa dialogului spiritual cu celebrul fizician german. Astfel portretul cu două feţe, diametral opuse, spate în spate, executat în lemn de nuc, reprezintă pe de o parte „fizionomia unei tinere femei având buzele întredeschise (p.82), simbolizând semnul egal din formula energiei lui Einstein", pe cap purtând o coroană, „simbolul pozitiv al energiei nucleare" şi care în ansamblul feţei sugerează sensul de progres al omenirii, portret pe care Zorlescu l-a numit „Pace" şi de cealaltă parte, în sens opus, sculptura reprezentând „cea mai rămas din fizionomia tinerei siameze, desfigurată, mutilată şi transformată într-un simbol al groazei ce prevesteşte căderea omului în barbarism" (p.83). Citatele aparţin creatorului.

Un alt portret înscris pe linia poetică, este cel intitulat „Meditaţie" (p.53, p.40), plin de lirism, dăltuit în suprafeţe sensibile, luxuriant finisat, care reduc greutatea, duritatea şi răceala materialului. Din nou sculptorul îşi prezintă cu mult har poetic lucrarea "...ea are capul înclinat puţin în faţă, cu ochii ţintiţi parcă pe zodiacul vieţii, cu buzele întredeschise sugerând intensitatea trăirii, lirismul şi ritmicitatea dintre lumini şi umbre."

Un poet al formelor aproape matematice, definite în materiale tradiţionale cu bătaie lungă în spaţiul temporal dar şi în cel atemporal prin spiritul ideilor, Constantin Zorlescu, nu odată, atacă subiectul maternităţii prin prisma artei portretului, în cazul de faţă oprindu-ne la sculptura numită chiar „Maternitate" (p.55). Aceasta, sunt încă multe lucrări cu acest nume, executată în piatră, se constitue din două chipuri ovoide dispuse pe verticală, supraetajate, cu trainică legătură între ele, din care se desprinde sublimul gest matern, vechi de

când fiinţează omenirea, cel prin care o mamă îşi strânge la piept propria viaţă şi speranţă, copilul. Lucrarea se înscrie în galeria de portrete, căci ea este dominată de neclintirea privirii celor două feţe, mamă şi prunc, un ansamblu inspirând demnitate, hotărâre, rezistenţă în timp.

De cele mai multe ori, în portreti stica realistă a lui Zorlescu, apropierea psihică cu modelul domină în faţa celei fizice, dar sunt cazuri şi invers, precum „Cezarina" (p.69).

Sculptorul nu se doreşte un făuritor de fotografii şi icoane, îşi doreşte trăirea lucrării în corelaţie cu trăirea modelului, cu trăirea interioară. Am putea să nominalizăm aici portrete precum „Bizu", „Şcolăriţa" (p.77), chiar „Cap de copil" (coperta).

În final, să-l lăsăm pe artist să-şi prezinte una din cele mai recente lucrări realizate în marmură, stil impresionist impregnat de simbolism, executată în 2004, figurativ stilizat cu maximă expresivitate, „Nimfă culcată" (p.79). „...reprezintă portretul unei fete, care, în timp ce se odihneşte, visează parcă cu ochii deschişi, inspirând parfumul unui buchet de flori strecurat sub sân de vreun Făt Frumos."

Stau şi gândesc, că toate acestea sunt exprimate în piatră...

Petre Cichirdan

Motto

...
Cu fiecare creangă
adaugi o zidire
în fiecare frunză te-opreşti
şi spui un vers
să afli ce-i această
sămânţă de simţire
să afli ce-i această rotire-n univers ...

Felix Sima
(din ciclul "Douăsprezece
ore ca pădurea")

Planşe II

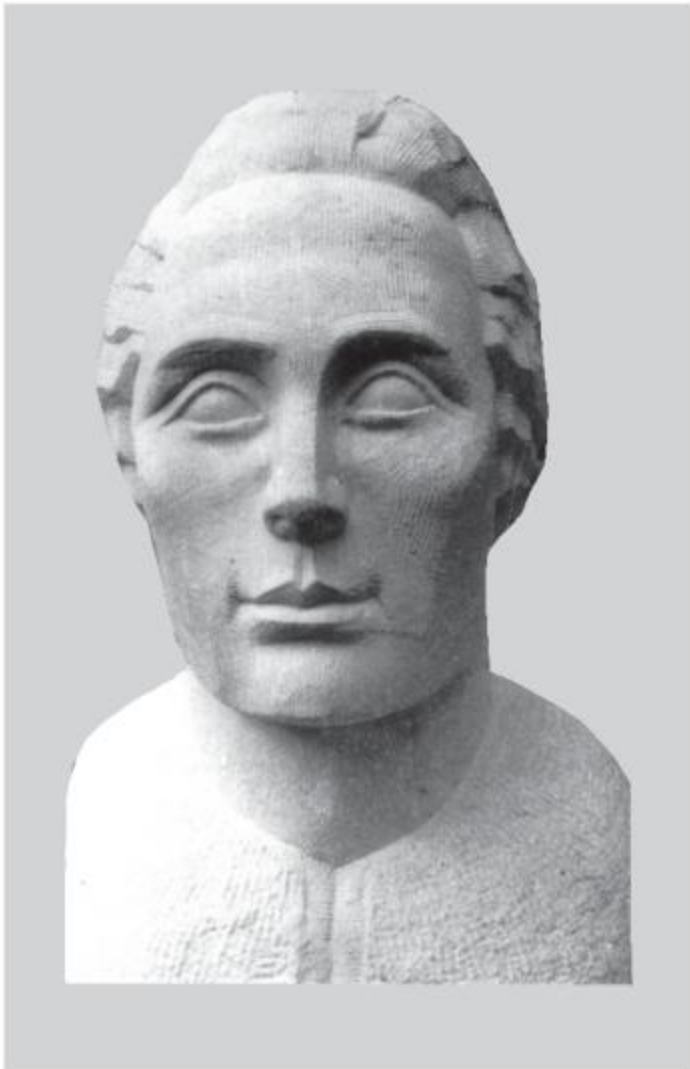

Mihai Eminescu
piatră - 60 cm
(colecţia artistului)

Homo ciberneticus
marmură, 42 cm
(colecţia artistului)

Omul cibernetic
marmură, 62 cm
(colecţia Claudio Bizo)

Geina
piatră - 31 cm
(colecţia prof. dr. I. Şt. Lazăr)

Meditaţie
marmură - 37 cm
(colecţia vila de la Olăneşti)

Flora
marmură - 43 cm
(colecţia artistului)

Maternitate
piatră - 60 cm
(colecţia artistului)

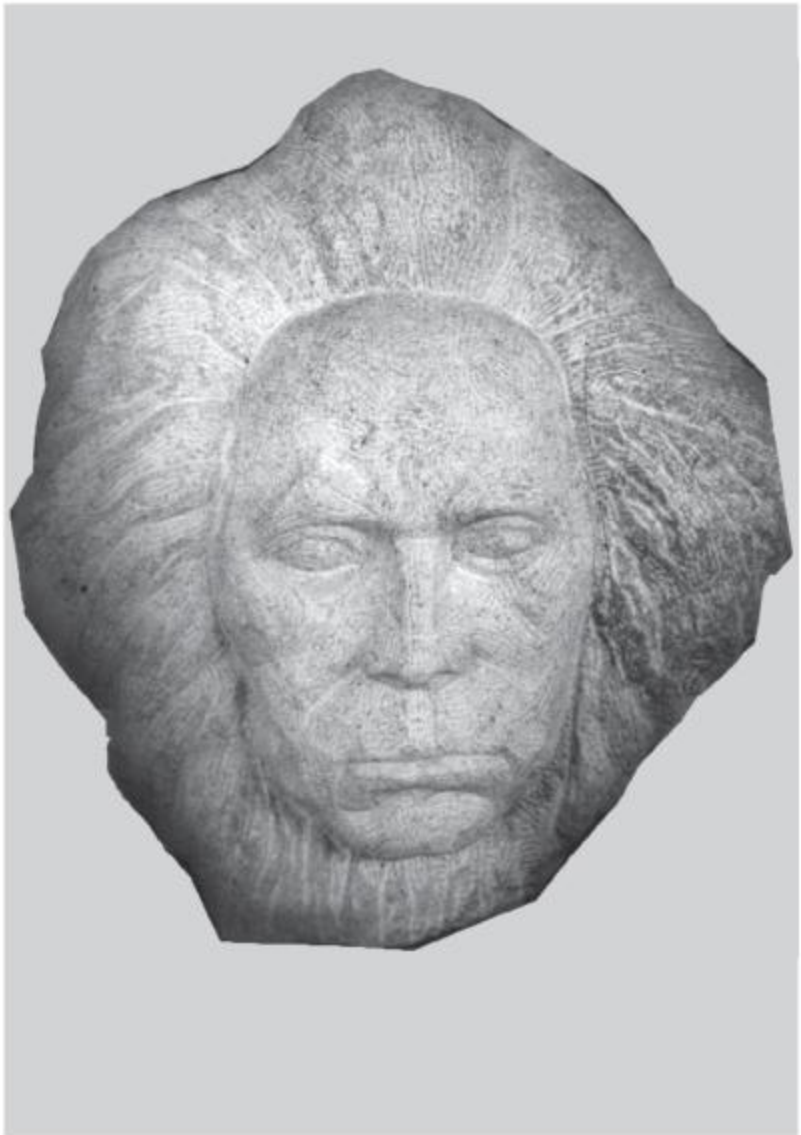

Titanul
piatră - 42 cm
(dispărut)

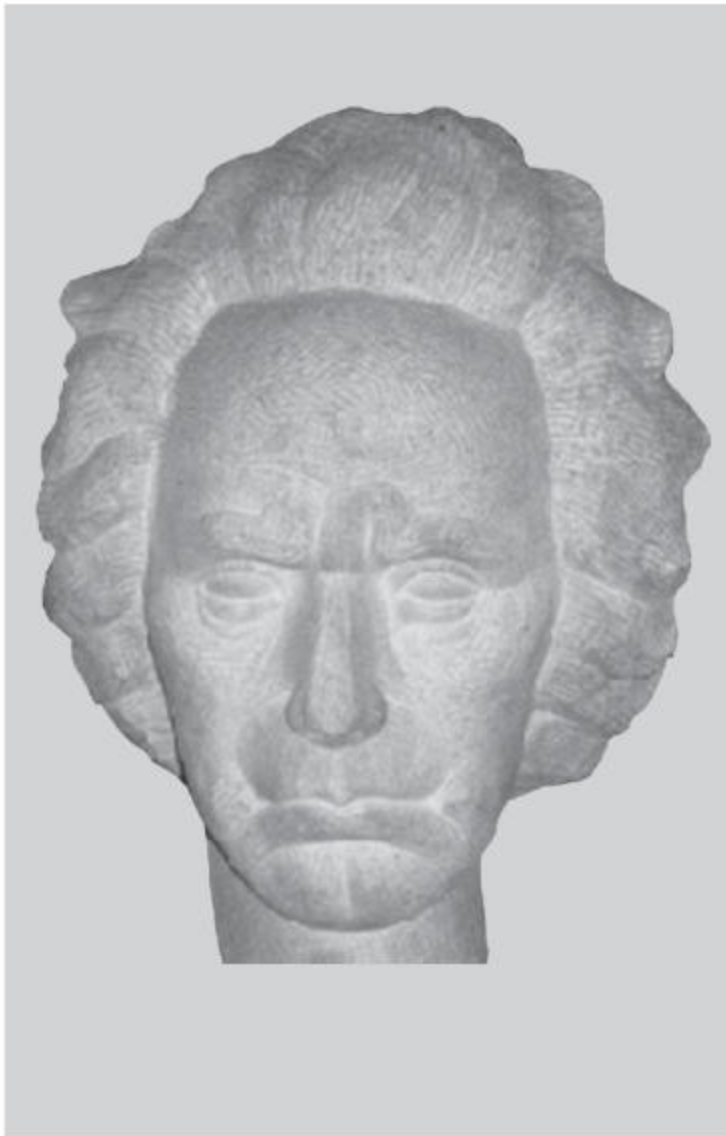

Beethoven
piatră - 35 cm
(colecţia artistului)

Reverie
marmură - 38 cm
(colecţia artistului)

Supăratul
marmură - 30 cm
(colecţia artistului)

Strămoşul(omul primitiv)
stalactită - 23 cm
(colecţia artistului)

Zeul păcii
marmură - 54 cm
(colecţia artistului)

Infinit
marmură - 40 cm
(colecţia artistului)

Muzica
piatră - 50 cm
(colecţia artistului)

Core
marmură - 34 cm
(colecţia artistului)

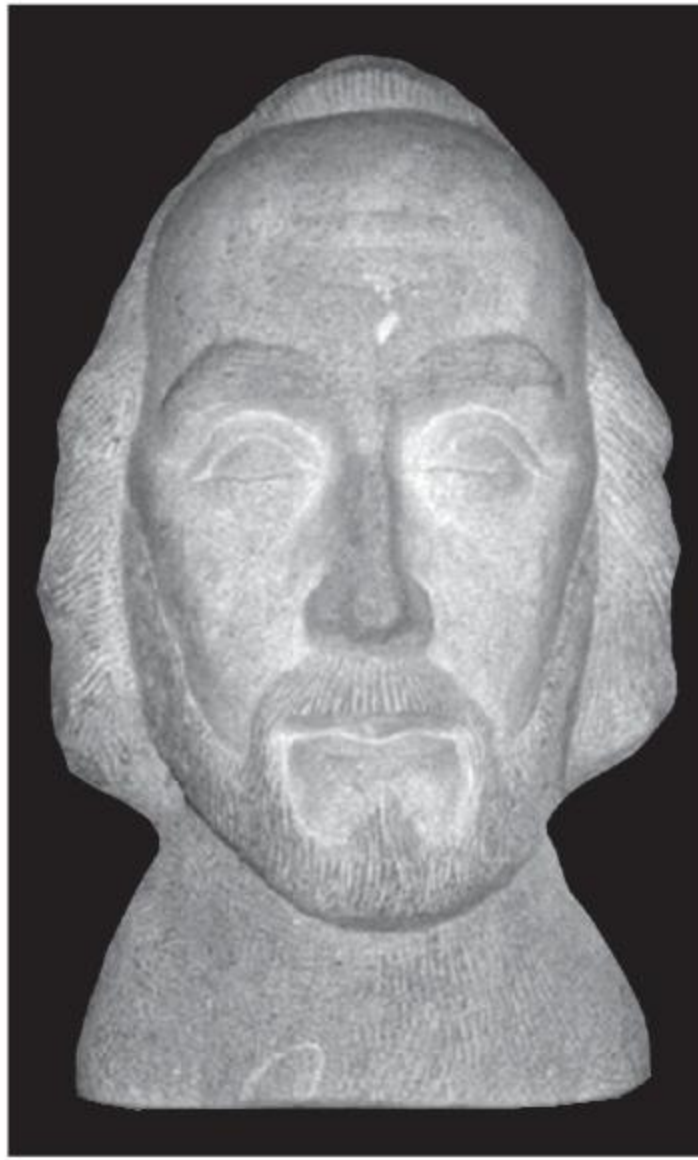

N. Bălcescu
piatră - 48 cm
(colecţia artistului)

Mircea cel Bătrân
piatră - 75 cm
(colecţia Colegiul Mircea cel Bătrân - Rm.Vâlcea)

Protestul Hiroshimei
travertin - 63 cm
(colecţia artistului)

Soţia artistului
marmură - 41 cm
colecţia artistului)

Cezarina (Fiica mea)
marmură - 27 cm
(colecţia artistului)

Extaz
marmură - 70 cm
(colecţia artistului)

Nimfa Eco
marmură - 42 cm
(colecţia artistului)

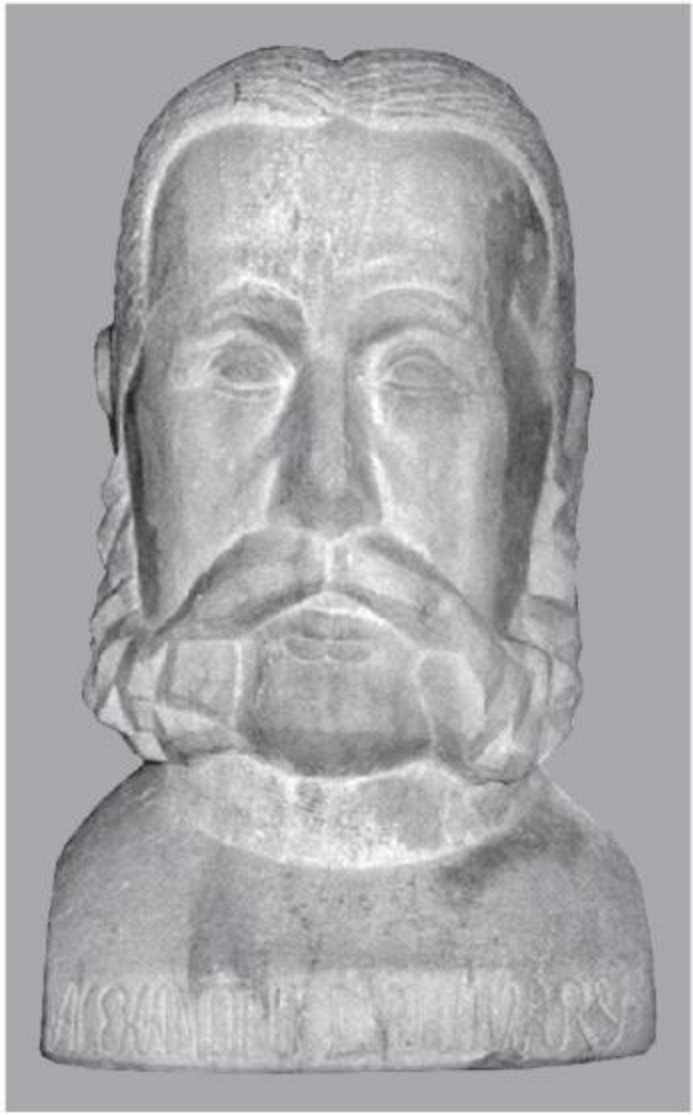

Alexandru Lahovari
piatră - 53 cm
(colecţia artistului)

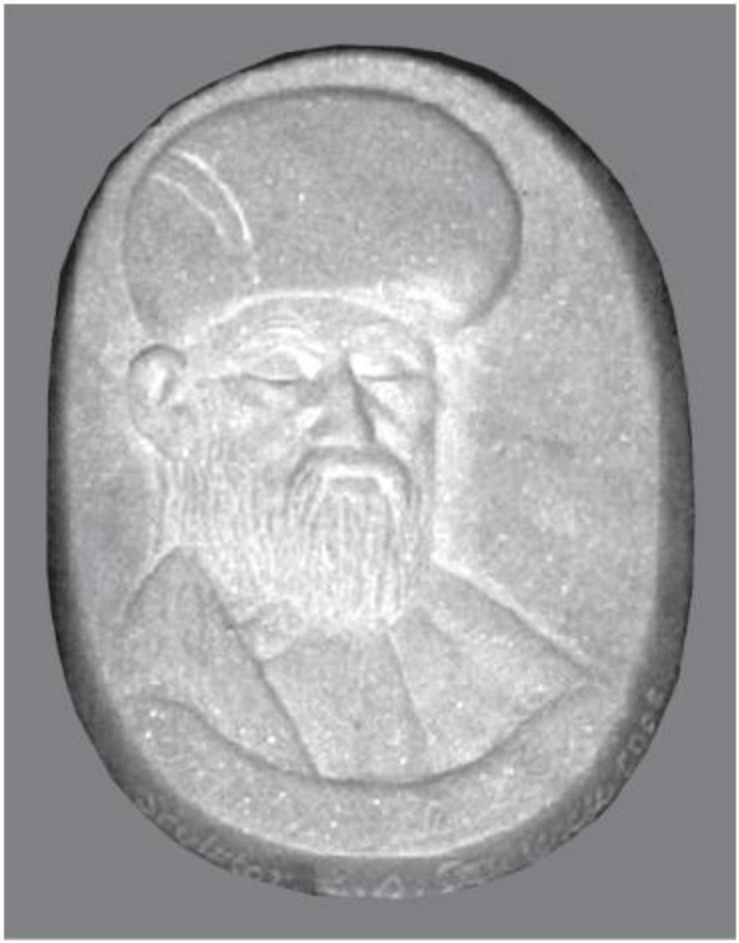

Mihai Viteazul
relief marmura, 29/20 cm
(colecţia artistului)

Maica Domnului cu Pruncul
marmură, 30x20 cm
(colecţia artistului)

Maternitate
lemn nuc - 64 cm
(colecţia artistului)

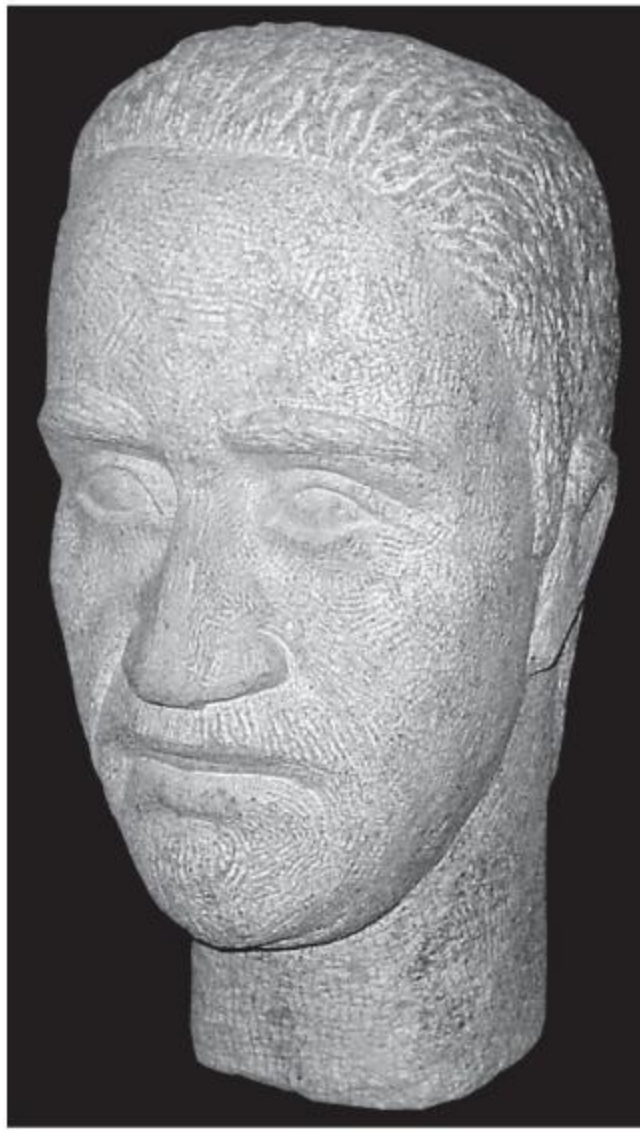

Bizu
piatră - 50 cm
(colecţia P. Cichirdan)

Şcolăriţa
gips patinat, 34 cm
(colecţia artistului)

Auraş
marmură - 34 cm
(colecţia artistului)

Nimfă culcată
marmură 40 cm
(colecţia P. Cichirdan)

Afrodita
marmură - 63 cm
(colecţia artistului)

Siameze nucleare
lemn nuc - 64 cm
(colecţia artistului)

Siameze nucleare - față

Siameze nucleare - verso

Studentul I. Andrieș
piatră artificială
(biserica Ocnele Mari)

Dr. I. Ştefănescu
gips patinat
(biserica Ocnele Mari)

Omul Plesiantrop
lemn stejar - 100 cm
(colecţia artistului)

Omul Sinantrop
lemn stejar - 100 cm
(colecţia artistului)

Omul Neanderthal
lemn stejar - 100 cm
(colecţia artistului)

Omul Negroid
lemn stejar - 100 cm
(colecţia artistului)

Omul Indoeuropean
lemn stejar - 100 cm
(colecţia artistului)

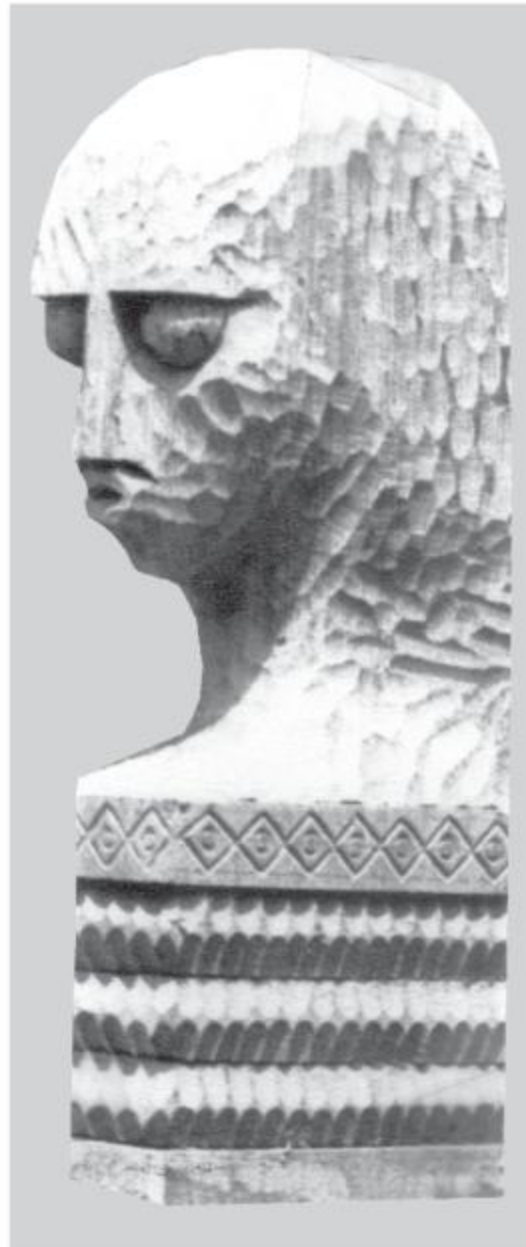

Omul Viitorului
lemn stejar - 100 cm
(colecţia artistului)

Omul Mongoloid
lemn stejar - 100 cm
(colecţia artistului)

Înante de montare în consolele casei
Sculptorul împreună cu asist. univ. Giuvelea - Fac. Cib. A.S.E. - Bucureşti 1972-1973

Extraterestrul
marmură - 33 cm
(colecţia artistului)

Portret bizar
lemn - 35 cm
(colecţia artistului)

profil

faţă

Fata cu liră
marmură - 40 cm
(colecţia Vila Oláneşti)

Micul obelisc
marmură - 55 cm
(colecţia dr. Ion Micu)

față

Fată în avânt
marmură - 42 cm
(colecția Dr. Gh. Cojocaru - Rm. Vâlcea)

profil

Fată în avânt

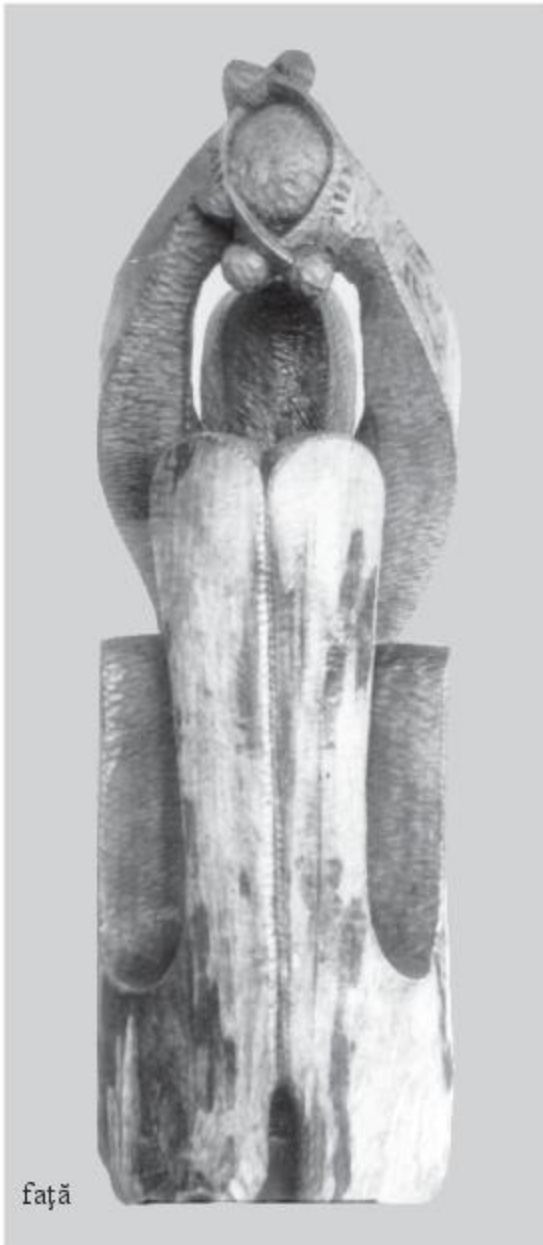

față

Noua forță
lemn de nuc - 152 cm
(colecția
Biblioteca Județeană)

profil

Noua forţă

Sărutul
marmură - 70 cm
(colecţia artistului)

Fata cu chitara
marmură - 26 cm
(colecţia artistului)

Maternitate
lemn nuc - 40 cm
(colecţia artistului)

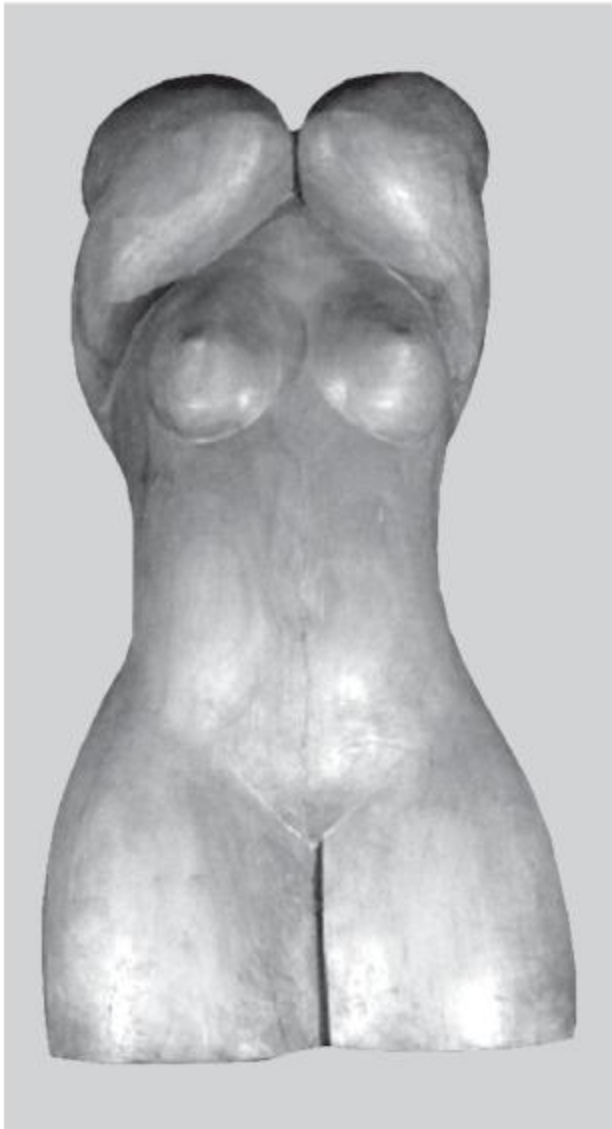

Tors
lemn păr - 53 cm
(colecţia artistului)

Tors
marmură - 62 cm
(colecţia artistului)

Tors
lemn nuc - 49 cm
(colecţia C. Zărnescu - Cluj Napoca)

Tors de fată
marmură - 41 cm
(colecţia artistului)

Balerină în repaus
lemn - 87 cm
(colecţia artistului)

Coregrafă
lemn - 31 cm
(colecţia artistului)

Aripa verticalei
marmură - 62 cm
(colecţia artistului)

Aripa verticalei 2
marmură 60 cm
(colecţia C. Zărnescu)

Aripa văzduhului,
marmura, 62 cm
(col. Biblioteca Jud.)

Vulturul negru
lemn - 88 cm
(colecţia Biblioteca Judeţeană)

Acvilă
lemn - 70 cm
(colecţia artistului)

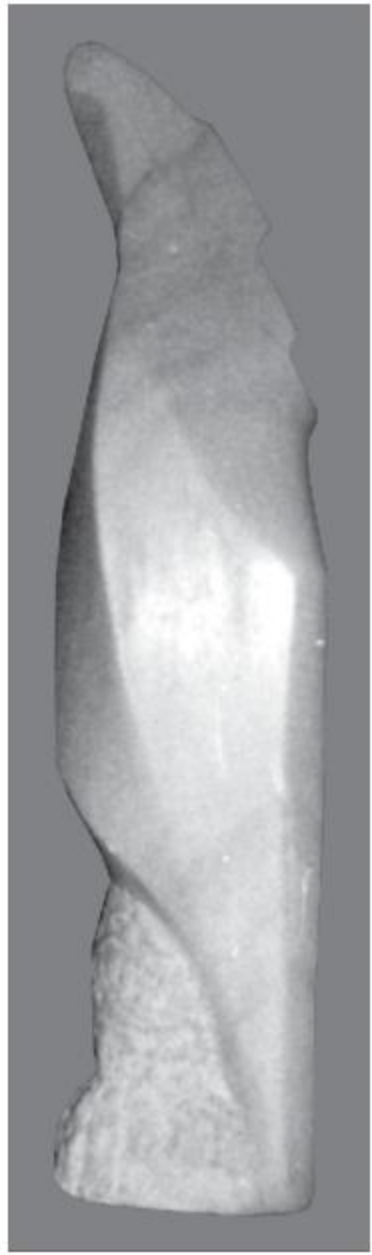

Şoim
marmură 47 cm
(colecţia Vila Olăneşti)

Fata cu lira
marmură - 51 cm
(colecţia artistului)

Euterpe
marmură - 23 cm
(colecţia artistului)

Fata cu liră
marmură - 51 cm
(colecţia artistului)

Fata cu harpa
marmură - 40 cm
(colecţia artistului)

Hiroshima
lemn - 30 cm
(colecţia artistului)

Metamorfoze
piatră - 39 cm
(colecţia artistului)

Pasărea Pheonix
marmură - 71 cm
(colecţia artistului)

Plantulă
marmură - 48 cm
(colecţia artistului)

Cleopatra cu vipera
marmură - 48x17 cm
(colecţia artistului)

Adam şi Eva
lemn nuc - 31 cm
(colecţia artistului)

Diana
marmură - 68 cm
(colecţia artistului)

fa]#

Cuplu
lemn nuc - 40 cm
(colecţia Biblioteca Judeţeană)

Cuplu

Decalogul (Tabelele legii)
marmură - 55 cm
(colecţia dr. ing. Mihai Sporiş)

Păsăruică
piatră - 32 cm
(colecţia artistului)

Eminescu și Tagore
basorelief, marmură - 30x32 cm
(colecția artistului)

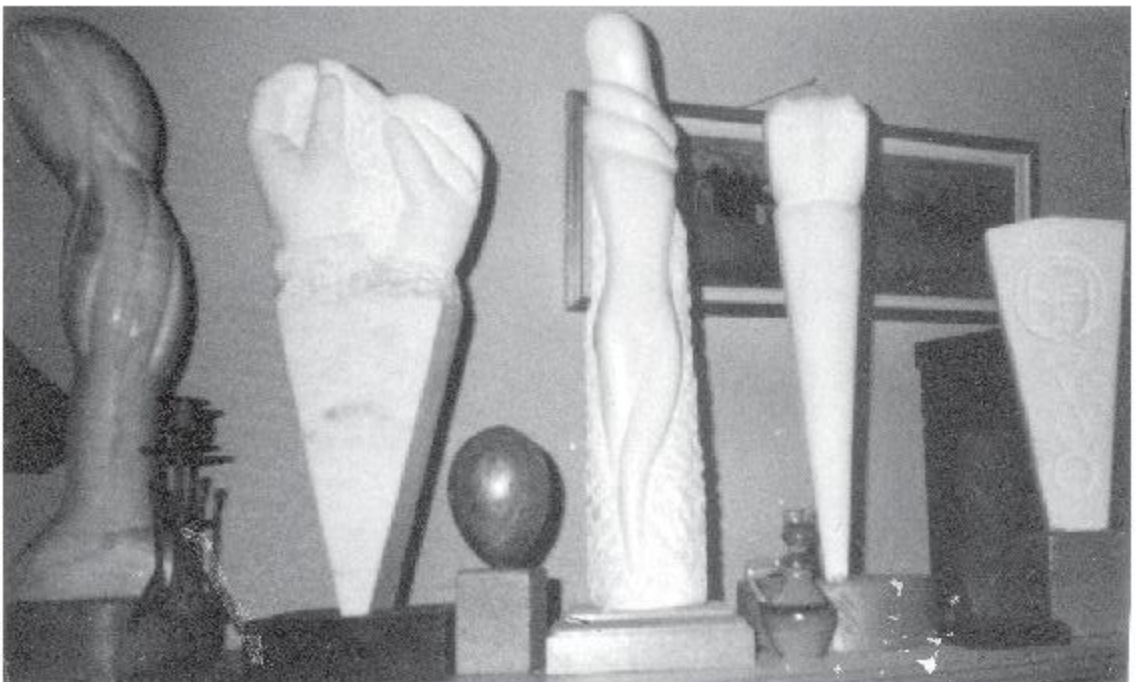

Vedere din atelier

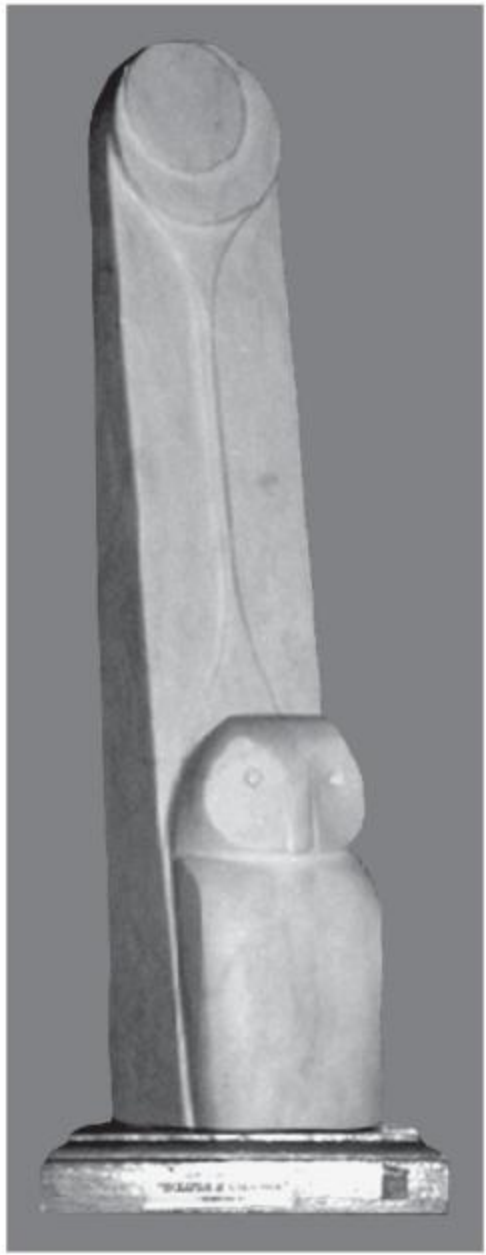

Eclipsă cu bufniță
marmură - 62 cm
(colecţia artistului)

Eclipsă
marmură - 69 cm
(colecţia artistului)

Tandreţe maternă
marmură - 39 cm
(colecţia artistului)

Geneza familiei
lemn nuc - 46 cm
(colecţia artistului)

Maternitate
lemn nuc - 43 cm
(colecţia artistului)

Maternitate
lemn nuc - 48 cm
(colecţia artistului)

Maternitate
marmura, 46 cm
(colecţia Gh. Zorlescu - Lăpuşata, Vâlcea)

Mesaj
marmură, 42 cm
(colecţia dr. M. Mitran)

Supliciu
marmură - 38 cm
(colecţia artistului)

Inelul lumii materiale
marmură - 52 cm
(colecţia artistului)

Pasărea Phoenix 2
marmură - 55 cm
(colecţia artistului)

Cucuvea
marmură - 44 cm
(colecţia artistului)

Leda
marmură - 54 cm
(colecţia artistului)

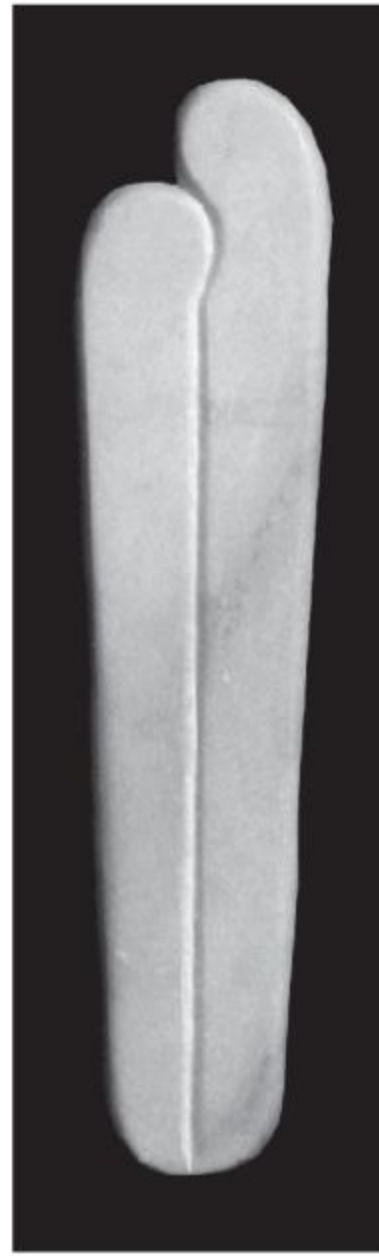

Muguri
marmură - 49 cm
(colecţia artistului)

După baie
marmură - 45 cm
(colecţia artistului)

După somn
marmură - 27 cm
(colecţia artistului)

Nebuloasă în spirală
marmură - 51 cm
(colecţia artistului)

Sărutul
lemn nuc - 43 cm
(colecţia artistului)

Cele trei graţii
marmură - 44 cm
(colecţia artistului)

Bisturiul
marmură 50 cm
(colecţia artistului)

Natura în mişcare
marmură - 75 cm
(colecţia Arhivele Naţionale - Rm.Vâlcea)

Balerină
marmură 60 cm
(colecţia artistului)

Tors de adolescentă
marmură 60 cm
(colecţia artistului)

Dialog
marmură 64 cm
(colecţia artistului)

Facerea lui Adam
marmură 20X30 cm
(colecţia artistului)

Victorie
marmură 99 cm
(colecţia Vila Olăneşti)

Ofrandă
relief marmura, 25 cm
(colecţia artistului)

Graţie
relief marmura, 38/23 cm
(colecţia artistului)

CRONOLOGIE

La 4 mai 1922 se naşte Constantin Zorlescu, în comuna Lăpuşata, judeţul Vâlcea, din părinţii Gheorghe şi Ilinca Zorlescu.

La 2 ani după naşterea sa vine pe lume sora, Elena, aflată în momentul acestei scrieri, în viaţă.

În 1936, Constantin Zorlescu, în familie numit şi Aurel, absolvă clasa a VII-a ca premiant cu media 9.25, locul întâi, promovează şi examenul de admitere la liceul Alexandru Lahovari din Rm. Vâlcea, cursuri de zi.

1937 este anul în care părinţii se despart legal, tatăl se recăsătoreşte şi are încă trei copii, în timp ce mama pleacă la Bucureşti, angajându-se infirmieră la un spital.

Alături de ea, Aurel, trăieşte spaimele începutului de război iar în 1942 este încorporat şi trimis la Şcoala Militară nr. 4 din Lugoj.

Trebuie să remarcăm că în vara anului 1942, Constantin Zorlescu a lucrat ca ucenic într-un atelier de execuţie miniaturi din os la maestrul bijutier Ştenghel Carol, asimilând tehnica execuţiei în filigran, iar seara a luat lecţii de modelaj cu sculptorul Cornel Medrea, la care ajunsese prin

La o partidă de vânătoare în Pădurea Şirineasa - 1962 -

Cu specialiştii din Bled - Slovenia, studiind realizarea unor lucrări de "artă" în sectorul de drumuri şi poduri, la graniţa cu Austria.

recomandarea doamnei Titela Aque, de la Radio Bucureşti, aceasta fiind impresionată de gingăşia miniaturilor pe care le admirase cu ocazia unei expoziţii colective organizate la spitalul de răniţi din str. Bucur nr. 10, Bucureşti.

În 1943, la şcoala militară, a executat pentru comandanţi şi colegi diferite piese din chihlimbar, din fildeş şi os.

În 1944, repartizat la Orăştie, Grupul 92 vânători de munte, pleacă pe frontul din Ardeal luptând în fruntea a 33 de ostaşi, la Poiana Aiudului, intrând în linia întâia. Ajungând la frontul de pe Tisa, pe 27 octombrie, cade grav rănit la ambele mâini şi la piciorul drept. Într-un spital de campanie de pe teritoriul Ungariei protestează vehement pentru a nu i se amputa antebraţul stâng, convingându-i pe medici că el, Zorlescu, trebuie să devină sculptor. "Au urmat spitale şi iar spitale, operaţii şi iar operaţii", braţul i-a fost salvat doar după şase ani, când i-au fost eliminate şi ultimele schije din coapsa dreaptă...

Clasat invalid de război în 22. 01. 46, la Lugoj, s-a înscris şi absolvit în acelaşi an un curs de Desen Tehnic.

În 1948, la Rm. Vâlcea, se angajează în producţie ca referent tehnic şi îşi continuă la fără frecvenţă studiile în acelaşi liceu, Alexandru Lahovari.

Cu specialişti de la Institutul de cercetări forestiere "Pancevo" - Serbia - 1966

Modelaj în cadrul Şc. de Artă - Rm. Vâlcea

Se căsătoreşte cu Maria Tănase, care îi este şi în prezent parteneră de viaţă, trăind în echilibru şi onestitate, în respect faţă de cultul muncii şi al dragostei pentru tot ce este frumos şi binecuvântat de Dumnezeu.

În 1952 a fost numit Şef serviciu plan şi organizare la IPEIL Băbeni Vâlcea (Interprinderea Pentru Exploatarea şi Industrializarea Lemnului).

În 1953 este admis la Facultatea de Exploatare şi Industrializarea Lemnului Braşov, cursuri de zi.

În 1955 i se naşte unicul copil, Cezarina Zorlescu, care la rândul său dă naştere la doi copii, Aura, medic, şi Iulian, astăzi încă licean.

Anul 1957 îi aduce primul premiu profesional în cadrul Cercurilor Ştiinţifice studenţeşti, cu lucrarea "Instalaţii de transport pe cablu".

În 1958 absolvă facultatea şi este numit inginer şef la IFET Băbeni Vâlcea.

În această perioadă, pe acest post, obţine Ordinul Muncii cl. a III a pentru lucrarea "Salvarea masei lemnoase doborâtă de vânt", obţine opt certificate de inovaţii, o invenţie (nr.50543/68-OSIM), primeşte în dar o vizită de documentare în Jugoslavia, în Slovenia de astăzi, în domeniul

Cercetarea zăcământului "Baia Mică" şi "Valea Fratelui" în Ţara Loviştei, 1969.

Solo voce, la banchetul de absolvire a facultăţii.

Cu familia în curtea casei
-1981-

Executând stâlpii casei,
în vizită, sculptorul C-tin Nicoloin

construcţiilor de drumuri şi poduri, funicularelor şi lucrărilor de artă în construcţii. Vizitează cu aceeaşi ocazie Croaţia şi Serbia pentru alte lucrări de ordin tehnic.

A vizitat muzee şi expoziţii în Belgrad, Zagreb şi Liubliana. Nicicând, în timpul liber, nu uită să sculpteze miniaturi în os...

În 1967, prin concurs, devine şef laborator de mecanizare la Institutul de Cercetări Forestiere Bucureşti, dupăamiaza luând lecţii de modelaj cu sculptorul Mihai Onofrei.

În ianuarie 1968 este numit şeful Staţiunii de Cercetări Forestiere Piteşti.

În acest oraş a urmat cursul seral de sculptură, desen şi modelaj, la şcoala de artă, cu profesor Mihai Meiu.

După aproape un an, la cererea conducerii judeţului Vâlcea, este numit director al Cabinetului Judeţean Vâlcea pentru probleme de organizare ştiinţifică a producţiei şi a muncii.

În 1973, urmează cursul postuniversitar, la fără frecvenţă, "Analiza Modelelor" din cadrul Facultăţii de Cibernetică de la ASE Bucureşti, pe care îl absolvă cu calificativul FB.

După acest curs, se preocupă intens de înfiinţarea la Rm. Vâlcea a primului Oficiu Teritorial de Calcul Electronic,

subordonat Institutul Central de Informatică, viitorul Centru de Calcul Judeţean.

În perioada 1970-1974 a condus şi îndrumat clasa de sculptură a şcolii populare de artă Rm. Vâlcea.

În 1973 a făcut parte din delegaţia română AROMAR, la Congresul ESOMAR-de la Budapesta (Asociaţia română de marcheting).

1974-1979, în calitate de lector universitar, a ţinut un curs seral pentru secţia de subingineri din cadrul Facultăţii de Industrializarea Lemnului-Universitatea din Braşov, care funcţiona la Rm. Vâlcea, curs intitulat Organizarea Ştiinţifică a Producţiei şi a Muncii.

În 1977 este numit şef al Oficiului Teritorial de Calcul Rm. Vâlcea.

Pentru contribuţia adusă în promovarea progresului tehnic în informatică, în 1980, i se acordă Diploma "A X-a Aniversare a Institutului Central de Informatic`, 1970-1980".

În 1984 este pensionat pentru limită de vârstă.

1995, Inspectoratul pentru Cultură al jud. Vâlcea, îi acordă Diploma pentru activitatea şi ataşamentul în cadrul Şcolii de Artă, cu ocazia aniversării a 25 ani de activitate a şcolii.

Cu scriitorul C. Zărnescu
- 1982 -

Cu soţia şi nepotul, lângă proiect de monument "600 ani de atestare documentară a Râmnicului"
- 1993 -

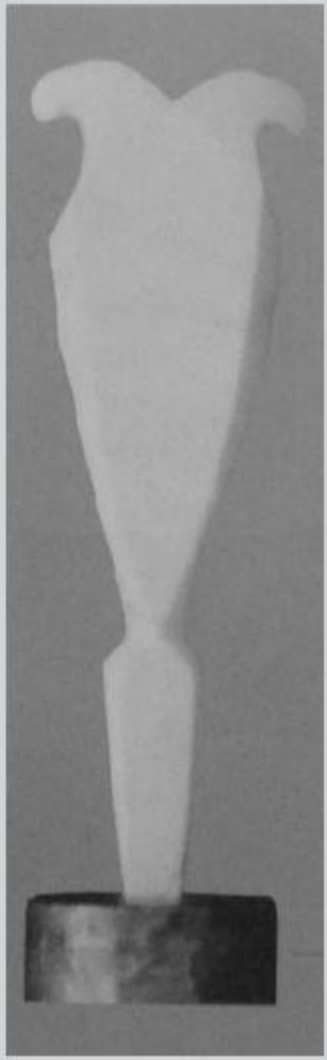

Bicefalică
marmură, 70cm
(col. Biblioteca Judeţeană)

2003, Fundaţia Vâlcea 1 îi acordă Diploma de Excelenţă pentru performanţă în domeniul artelor plastice.

Societatea „Anton Pann" Rm. Vâlcea îi acordă Diploma de Excelenţă pentru afirmarea spiritualităţii şi culturii vâlcene.

2004, Forumul Cultural al Râmnicului îi acordă Diploma de Excelenţă pentru OPERA OMNIA.

MANIFESTĂRI EXPOZIŢIONALE

Înainte de 1942, Constantin Zorlescu a executat lucrări miniaturale în os, iar mai apoi, în cadrul şcolii militare de la Lugoj, produce pentru şefi şi colegi, diferite lucrări artizanale în fildeş şi os.
Expune miniaturi sculptate în os, în acest an, în cadrul expoziţiei colective organizată în cadrul spitalului de răniţi din str. Bucur nr. 10, Bucureşti.

1964 Participă la Expoziţia colectivă organizată la Muzeul de Arta din Rm. Vâlcea, cu lucrări executate în os.
Aristide Pompilian, fost profesor de arte frumoase-Bucureşti, notează despre această expoziţie: "Mi-au plăcut graţia, gingăşia şi supleţea micilor figurine sculptate în os, veritabile bijuterii liliputane executate cu multă pricepere, migală şi fantezie."

1968 Execută monumentul funerar al mamei, în cimitirul Săruleşti, comuna Lăpuşata-Vâlcea, care constă din portretul în bronz, un obelisc (o făclie de 5m înălţime) şi o cruce din marmură.

Mărgăritar în bust feminin
os, 31 cm
(col. artistului)

Afrodita şi Omagiu lui Eminescu
os, 20 şi 22 cm
(col. artistului)

Rupi capra şi Victorie
os, 2,2 şi 15 cm
(col. artistului)

Crin cu figura omului primitiv
os, 34 cm
(col. artistului)

1968-Expune în cadrul Şcolii de Artă din Piteşti lucrarea în gips intitulată „Pasărea de foc".

1970 -Participă cu 6 lucrări, lemn şi marmură, la o expoziţie de grup la Rm. Vâlcea.

1971-Are loc Bienala de Artă plastică din Rm. Vâlcea, la care participă cu lucrări de sculptură. Juriul central îi selecţionează două lucrări pentru expoziţia republicană, " Sărutul"(piatră) şi "Aripa verticalei"(marmură de Carrara pe suport din bronz). Comitetul de Stat pentru Cultură şi Artă îi acordă premiul III pentru cea de a doua lucrare.

1974-Diplomă de participare la concursul de creaţie "Vâlcea artistică". Sculptează opt cariatide în lemn, montate la balconul casei personale, cu tematica "Evoluţia fizionomică a omului".

1977, 1978-Diplome, premiul I pentru sculptură, la concursul festival " Cântarea României ".

1979-Diplomă şi premiul I pentru sculptură la concursul "Arta plastică vâlceană".

1980- Expoziţie personală de sculptură, 30 lucrări, la Muzeul de Artă Rm. Vâlcea.

1981- Expoziţie personală, 25 lucrări, la vila 1 Mai din Olăneşti. Trustul Carpaţi, prin UAP Bucureşti, i-a achiziţionat cinci sculpturi în marmură care au rămas în dotarea vilei (Victorie, Meditaţie, Fata cu harpă, Şoim, Cocoşul de hurez).

1982- Participă cu şase sculpturi la expoziţia organizată de UAP filiala Piteşti.

1983- Expoziţie personală de sculptură la Casa Universitarilor din Cluj Napoca, 30 lucrări.

1983- Expoziţie personală la Galeria de Artă Plastică din Rm. Vâlcea. I se achiziţionează lucrarea în marmură „Fată în avânt" (medic dr. Gh. Cojocaru).

1985- Expoziţie personală de pictură şi sculptură la Galeria Fondului Plastic Rm. Vâlcea în prezentarea sculptorilor P. Vereşi şi C. Nicolin. Se achiziţionează lucrările „Fiica Oltului", marmură, şi „Tors", lemn.

1991- Execută portretul lui Alexandru Lahovari pe care îl expune cu ocazia centenarului

Eternul idol
os, 83 cm
(col. artistului)

Ghiocel
os, 17 cm
(col. artistului)

Ramă traforată
lemn, 1936
(col. artistului)

Înlănţuita
alabastru 17 cm
(col. artistului)

liceului cu acelaşi nume din Rm. Vâlcea (expoziţie personală de pictură şi sculptură).

Cu ocazia Zilei Internaţionale a Copilului, deschide o expoziţie de sculptură la Casa de Cultură din Horezu, unde expune un proiect de monument sc. 1/10, Cocoşul de Hurez, marmură.

1992- Execută şi prezintă la Rm. Vâlcea, macheta, sc. 1/10, pentru monumentul "600 de ani de atestare documentară a Râmnicului"

1993-A executat bustul voievodului Mircea cel Bătrân, piatră, expunându-l într-o expoziţie vâlceană şi achiziţionat mai apoi de liceul cu acelaşi nume, din Rm. Vâlcea.

Prezintă la Alba Iulia o machetă în marmură, sc. 1/10, pentru monumentul "Unirii", care rămâne în custodie la Cercul Militar Alba Iulia.

1994-Execută şi expune macheta pentru "Monumentul Ostaşului Român" la Rm. Vâlcea, susţinut de către Asociaţia Veteranilor de război.

2001 Expune zece lucrări la liceul economic din Rm. Vâlcea cu

ocazia Simpozionului Naţional „Constantin Brâncuş", ocazie prin care liceul primeşte o donaţie de două lucrări, „Cocoş de Hurez", lemn, şi „Somnul raţiunii naşte monştrii", lemn. Diplomă de onoare pentru merite deosebite în dezvoltarea învăţământului economic vâlcean.

2003-Expoziţie permanentă de sculptură în holul hotelului Alutus din Râmnicu- Vâlcea.

Noua Forţă
os, 25 cm
(col. artistului)

Vază, cu palme de copil
os, 30 cm
(colecţia artistului)

DIN PRESA VREMII

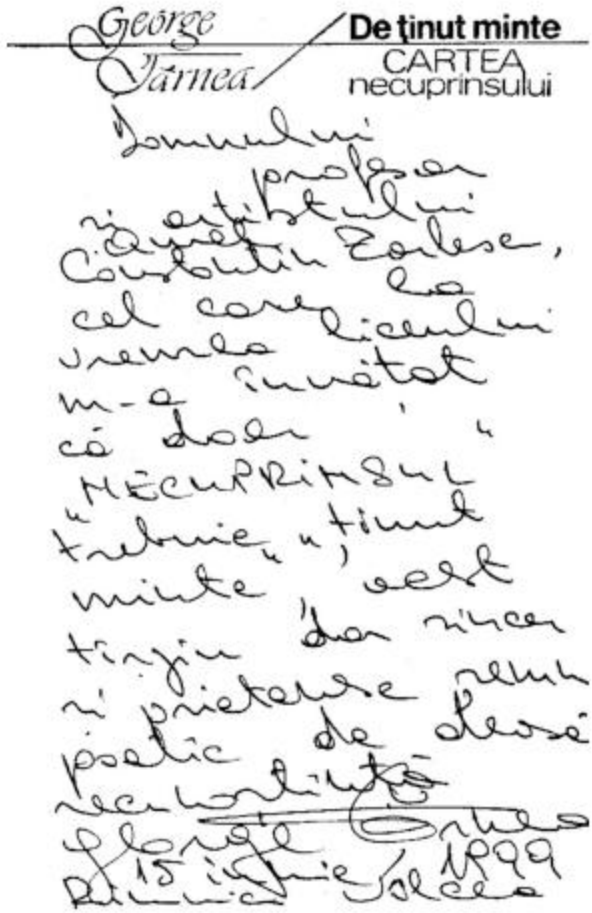
George Țârnea

De ținut minte

CARTEA necuprinsului

Domnului
profesor
și artistului
Dumitru Zorlescu,
cu
cel care, cândva,
mi-a
dat „
NECUPRINSUL
tău „de ținut
minte”. Este
tânjin
și prietenie
poetic de dor
recunoștință
George Țârnea
15 iunie 1999
Dumitru Zorlescu

Constantin Zorlescu - un poet al formelor

Lucrările sculptorului vâlcean C. A. Zorlescu, cunoscute şi apreciate cu prilejul expoziţiilor deschise în diferite localităţi ale judeţului, relevă o viziune cosmică unitară, graţie unor caracteristici generale care, în ciuda diversităţii tematice, pot fi decelate, în diferite proporţii, aproape în fiecare operă.

Deşi forţa simbolică a unor sculpturi ca "Răpitoarea", "Portret" sau "Acvil`" este parţial diminuată de caracterul lor concret, se întrevede încă din această fază tentaţia conceptualizării, realizată într-o serie de lucrări ulterioare, în care, elementele formei sunt stilizate până la rafinament şi unduind în curbe graţioase, sunt menite să direcţioneze ascendent tensiunile lăuntrice, conform facturii apolinice a artistului. Dacă aceste caracteristici nu au încă o pondere covârşitoare într-o operă ca "Sărutul" executată în calcar de Vraţa, unde sugestia pronunţat telurică a pietrei temperează impresia de dispersie a personalităţii în actul fuziunii erotice, figurina "Eternul idol", însă, lucrată, în os - partea cea mai

Alma mater
lemn patinat, 68 cm
(col. Biblioteca Jud.)

Artistul şi portretul mamei
modelaj, turnat bronz
pt. monument funerar
(1967-1968)

rezistentă şi durabilă a organismului - sugerează prin forma alungită, strălucirea şi aerul ei cvasihieratic, perenitatea şi nobleţea aspiraţiilor omeneşti. "Noua forţă" - singura sculptură voluminoasă - simbolizează energia atomică şi, în acelaşi timp, puterea cunoaşterii.

Dar, aşa cum a arătat un Henry Moore şi a demonstrat-o un Giacometti, monumentalitatea nu e dată de dimensiunile fizice, ci de iradierea liniilor de forţă ale volumelor sculptate în spaţiul ideal al conştiinţei; încât marmura "Tinereţe", evocând avântul adolescentin prin expresia vag extatică, prin oblicitatea feţei şi alungirea gâtului, cât şi "Aripa verticalei", în care alegoria totală, realizată printr-o extremă esenţializare, reprezintă încununarea tendinţei continue de egalare a anecdoticului din creaţia lui C. A. Zorlescu, pot fi considerate drept lucrări de vârf ale acestui poet al formelor; al formelor elegante şi al gândirilor generoase menite să trezească, prin glasul tăcut al pietrei, noi armonii în sufletul privitorului animat de idealurile epocii pe care o străbatem.

Alfred Garoescu
"Orizont" dec. 1971 - Rm. Vâlcea

UN INGINER UMANIST

... Un inginer umanist din Rm. Vâlcea - Aurel Constantin Zorlescu - devine prin sculptură un umanist, un artist cu o gândire complexă, generoasă, metaforică. Lucrările sale sunt transpuneri în lemn sau piatră a unor idei şi, chiar mai mult, ale unor ţesături de idei, compuse mai străveziu sau mai ascuns în alegorii ...

Alina Botez
Îndrumătorul Cultural
nr. 9/1978 - Bucureşti

UN POET AL FORMELOR ŞI AL MIŞCĂRII

Dacă putem concepe că obsesia este nu numai (şi nu în primul rând) o stare morbidă, patologică, ci dimpotrivă un climat spiritual special ce se poate repercuta fertil în creaţie, atunci putem afirma, fără teama de a greşi, că arta lui Aurel Constantin Zorlescu purcede din două mari obsesii: încercarea de a potenţa expresiv Ideea şi de a surprinde Mişcarea într-o ipotetică secundă de echilibru, ce ar ţine seamă de imperativul lamartinian "O, temp, suspende ton vol". Acestor două ţeluri sculptorul le închină tot ceea ce face. El urmăreşte cu obstinaţie

Victorie,
os şi fildeş, 51 cm
(col. artistului)

Balerină
lemn patinat, 41 cm
(col. artistului)

sensul şi desfăşurarea Ideei şi Mişcării în şi dincolo de întruchipările lor părelnice, imediate, alteori încearcă să le surprindă alcătuirea fragilă, inefabilă pentru ca - eliberând statuile ascunse în blocurile de materie amorfă, ori în trunchiurile noduroase de copac - să le redea chipul adevărat, primordial convertind astfel Efemerul în Permanenţă.

Într-o etapă a căutărilor incipiente, astăzi revolută, Aurel Constantin Zorlescu părea să opteze în egală măsură pentru reprezentările artizanale, miniaturale şi pentru compoziţiile alegorice cu teză. Rezultatele nu erau întotdeauna concludente.

Ulterior artistul a întreprins un efort notabil de esenţializare şi câştigurile s-au văzut de îndată: lucrările au căpătat un plus de personalitate. Apetenţa pentru alegoric nu l-a părăsit însă. Dar ea se manifestă acum pe alte coordonate, conferind fabulei originalitate, finalizând-o într-un plan ideatic superior.

Temele predilecte sunt atât cele de factură mitologică, cât şi marile probleme ale contemporaneităţii "Omagiu ştiinţei:, "Evoluţie", sau "Siameze nucleare" sunt tot atâtea invitaţii la meditaţie şi luciditate. Într-un

context caracterizat prin tentaţia tehnocraţiei, mesajul lor generos, umanist, ne recomandă un artist de frumoasă ţinută intelectuală, a cărui preocupare majoră este de a revela semenilor sensurile ascunse, tainice ale lucrurilor.

Sub dalta luiAurel Constantin Zorlescu materia inertă se metamorfozează în chip miraculos, îşi pierde identitatea aparentă şi devine gând, poveste sau vis. Şi gândurile, poveştile, visurile acestea, reprezentate plastic, ni se insinuează în conştiinţă, ne fac mai receptivi la frumos, mai atenţi la nuanţe.

Portretist fin, Aurel Constantin Zorlescu pare să fi găsit şi în acest domeniu al creaţiei drumul propriu. Dacă în "Portretul mamei", "Fiica mea" şi altele ceea ce impresionează îndeosebi era tuşeul realist, în "Şcolăriţa" revelatoare sunt mişcarea involtă, graţia, jocul blând dar sigur al liniilor, interiorizarea maximă, stilizarea inspirată. De altfel căutarea unor noi efecte în planul stilizării pare să fie preocuparea dominantă a sculptorului în ultima vreme. O admirabilă "Acvilă" constituie expresia vie a posibilităţilor excepţionale ale artistului de a merge la esenţă, stilizând la maximum formele şi volumele, fără ca prin aceasta sensurile să se înceţoşeze, fără ca

Tabelele Legii, piatră, 57 cm (colecţia artistului)

Ziua şi Noaptea
lemn nuc, 45 cm
(col. ing. dr.)
Mihai Sporiş

Ziua şi Noaptea
(spate)

accesul privitorului la zonele tainice ale operei să devină astfel mai dificile. Este şi cazul lucrărilor "Noua forţă", "Aripa verticalei" şi „Sărutul", unde cele două tendinţe la care ne referim în această succintă încercare de portret, transpar cu pregnanţă. Îndeosebi, "Aripa verticalei" impresionează prin supleţe, prin capacitatea de a realiza racorduri savante, de mare efect plastic şi - mai presus de toate - prin poezia frustă pe care o degajă.

Sculpturile lui Aurel Constantin Zorlescu ne recomandă un artist matur şi echilibrat, un autentic poet al formelor şi mişcării. Ele ne bucură ochiul şi inima, generându-ne în suflet setea de perfecţiune.

Doru Moţoc
Expoziţia de Sculptură Rm. Vâlcea 1978

UN ARTIST PLASTIC

Cu omul şi artistul AUREL CONSTANTIN ZORLESCU este o încântare să stai de vorbă. Mai ales când faptul se petrece în universul său artistic, în casa pe care şi-a făcut-o ca un adevărat muzeu de artă, în lumea nobilei sale pasiuni care este sculptura. Deşi de profesie este

inginer în exploatarea şi industrializarea lemnului (specializat în probleme de informatică, actualmente director al Oficiului teritorial de calcul electronic Rm. Vâlcea), A.C. Zorlescu a închinat artei plastice o mare parte din viaţa sa, reuşind să îmbine armonios cele două îndeletniciri, satisfacţiile activităţii artistice dându-i mereu forţe noi pentru obţinerea de rezultate meritorii în munca profesională. Astfel, inginerul este autorul unor valoroase invenţii şi inovaţii şi, totodată, deţinătorul unui Ordin al Muncii pentru rezultate remarcabile în producţie. Artistul, sculptorul A.C. Zorlescu este un creator de valori spirituale ce vin să încununeze cu succes, abia acum, efortul multor ani de studiu şi luptă îndârjită nu atât cu lemnul şi cu piatra şi cu marmura pe care le modelează, cât cu sine însuşi. Iar dacă am folosit expresia "abia acum", se cuvine să facem precizarea că ea este motivată de faptul că artistul vâlcean, deşi sculptează neîntrerupt din anii de şcoală elementară, n-a cutezat să iasă cu lucrările sale "la lume" decât după 30 de ani de muncă. Aceasta pentru că a privit actul artistic cu un înalt respect şi o deosebită consideraţie, cu

Pasărea de noapte, lemn nuc, 60 cm (colecţia C. Mateescu)

Fata cu lăuta
marmură roşie, 73 cm
(colecţia artistului)

responsabilitate şi autoexigenţă mereu crescânde, cu conştiinţa că adevărata artă cere multă cultură, multă muncă, multă dăruire. Şi, în tot acest timp, a cumpărat şi a studiat cărţi de specialitate (însuşindu-şi temeinice cunoştinţe despre arta plastică primitivă, despre cea a Renaşterii, despre curentele artistice şi reprezentanţii lor de după Renaştere...), a cutreierat muzee şi expoziţii din ţară şi din străinătate, a vizitat şi frecventat ateliere de sculptură venind acasă cu idei pe care încerca să le materializeze cu grija şi ambiţia de a nu copia, de a nu repeta ceea ce văzuse, de a aduce noul, originalul, astfel încât lucrările sale să se detaşeze, să se distingă prin ceva deosebit. A fost remarcat de cineva în aceşti 30 de ani? O, a fost în numeroase rânduri, însă n-a putut fi determinat decât foarte târziu să-şi expună lucrările pentru confruntarea cu publicul. I se spunea adesea că este un egoist dacă ţine asemenea valori doar pentru sufletul său. Îşi aduce aminte că, în anii studenţiei, fiind vizitat acasă de profesorul Aristide Pompilian de la catedra de sculptură a Institutului de arte plastice din Bucureşti, acesta a fost de-a dreptul încântat de lucrările în

os ale artistului începător şi a declarat: "Mi-au plăcut graţia, gingăşia şi supleţea micilor figurine sculptate în os - veritabile bijuterii liliputane executate cu multă migală, talent şi fantezie artistică...".

Prima expoziţie personală cu lucrări selectate din cele executate în timpul a trei decenii a organizat-o în iarna anilor 1969 - 1970 la Râmnicu Vâlcea. A participat, apoi, la expoziţii de grup în ţară, iar în anul 1981 a avut deschise expoziţii la Muzeul de istorie Vâlcea şi la Olăneşti, de unde i-au fost achiziţionate cinci lucrări în marmură, "pentru decorarea de spaţii speciale în Capitală", ceea ce spune foarte mult despre valoarea artistică a crea]iilor sale.

Aurel Constantin Zorlescu este un sculptor de factură expresionist-impresionistă care abordează în opera de creaţie teme şi idei generoase, folosind simbolul, metafora şi alegoria, mesajul operei sale nefiind echivoc, ci direct, exprimând cu forţă şi adesea cu emoţie copleşitoare ideea care se vrea cunoscută şi înţeleasă.

În creaţiile sale (pentru redarea formelor şi a mişcării) foloseşte cu predilecţie liniile

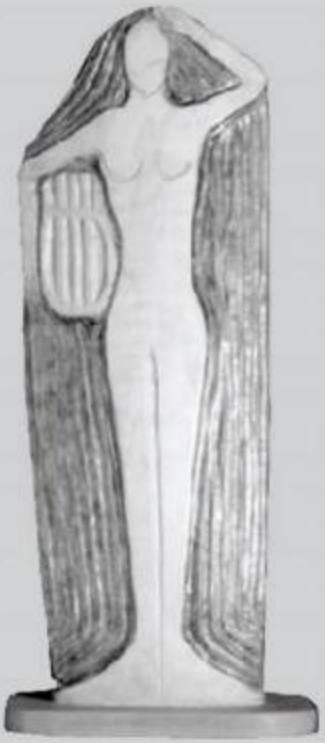

Balerină cu liră
lemn nuc, 68 cm
(colecţia artistului)

Viziune cosmică
marmură, 46 cm
(col. Biblioteca Jud.)

sinusoidale, ascensiunea umană fiind exprimată prin spirale cu pas variabil - elemente de tehnică originală, neîntâlnite până acum în sculptură, cum afirmă dumnealui. Simbolul său nu este abstract, nu crează o infinitate de sensuri de interpretare, ci, prin forma adoptată, face sesizabile mesajul operei, tema, intenţia artistului, fără însă ca acest simbol să fie "bătătorit" de alţii.

Despre Asociaţia artiştilor plastici amatori vâlceni, al cărei preşedinte este, sculptorul A. C. Zorlescu ne spunea că se luptă s-o "lanseze", dar va face aceasta acţionând în spiritul bunelor intenţii de a stimula valorile şi de a înlătura ficţiuniile în artă, în spiritul întronării unei discipline riguroase privind întrunirile organizatorice şi de lucru, privind sporirea exigenţei în trierea lucrărilor şi educarea artiştilor, astfel încât în expoziţii să ajungă numai şi numai valori.

Constantin Aurel Zorlescu - un sculptor şi pictor vâlcean în plină forţă creatoare, un artist a cărui consacrare deplină o întrevedem în curând...

Gh. Stancu
Ziarul ORIZONT - Rm. Vâlcea
- 1982 -

ÎNCHINARE ŞI REVOLTĂ

Sculptorul din Râmnicu-Vâlcea, Constantin Zorlescu, vine dintr-o civilizaţie a lemnului şi a pietrei care a însemnat enorm pentru cultura românească: Valea Oltului, zonă de interferenţe spirituale şi artistice, de mituri şi datini de produse ale hărniciei mâinilor, ale trudei gândului şi dăruirii inimii; spaţiu în care Oltul, coborând din munţii transilvani, îşi găseşte drumul drept către Dunăre şi, la fel, oamenii acestor locuri înfăptuiesc o sinteză de spiritualitate românească. Crescut aici, în locurile care ne-au dat ceramica de Horezu şi se învecinează cu binecuvântatul plai, care l-a născut pe Brâncuşi, Constantin Zorlescu s-a orientat firesc spre izvoarele artei care l-a modelat pe demiurgul de la Hobiţa şi spre creaţia acestuia, încercând şi el o sinteză personală a elementelor de cultură şi civilizaţie în care s-a format. Creaţiile sale mai cu seamă în marmură, dar şi în lemn şi piatră, s-ar putea împărţi în două categorii, după gradul de simplificare şi esenţializare la care ajung, pe urmele lui Constantin Brâncuşi. Unele ating nivelul pur al semnului, al hieroglifei

Tors
stalactită, 54 cm
(colecţia artistului)

Nautică
marmură, 45 cm
(col. artistului)

îndepărtate de imaginea inițială Așa sunt "Șoimuleț", "Bicefalică", "Plantulă", "Îmbrățișare", "Cocoșul de Hurez", "Tandrețe", "Doinitoare". Altele păstrează mai multe din datele motivului, la care adaugă elemente decorative ("Extaz", "Muzica") sau simbolice ("Zeul păcii"). Ne aflăm, așadar, în fața unui artist care se și închină, dar se și revoltă în fața modelului, de sub umbra sceptrului căruia dorește să evadeze, a unui artist care, se pare, și-a găsit împăcarea în această pendulare lăuntrică între două atitudini.

Ilie Călian
Tribuna - Cluj Napoca
- 1983 -

O CERTITUDINE A TIMPULUI

Constantin Zorlescu este unul dintre acei rari artiști care știu că spațiul, pentru a exista, pentru a respira, trebuie populat, trebuie în aceeași măsură reinventat. Și este multă invenție și imaginație în sculptura pe care o face domnia sa și tocmai această imaginație constituie punctul de forță al artistului. Și mai este o nesmintită dragoste și înțelegere a unei umanități care pornește de la mit și se reîntoarce la mit, ca la un izvor

dătător de seve. Doinitoarele stau mărturie pentru această afirmaţie, **Cocoşul de Hurez** stă şi el mărturie, **Păsările**, ca memorie vie şi nealterată a unei lumi care crede cu tărie în izvoarele sale. Se poate vorbi de o influenţă a lui Constantin Brâncuşi? Poate că da, dar în plus - de o recuperare a trecutului, prin linia simplă şi dramatică a mitului şi a legendelor populare.

Prin ceea ce crează, Constantin Zorlescu rămâne un sculptor care nu mai are nevoie de ipoteze, ci de o certitudine a timpului

Tudor Dumitru Savu
Cluj Napoca
- 1983 -

ARTA CA ENERGIE

Îl întâlnesc pentru prima dată "real" pe sexagenarul Constantin Zorlescu; din reproduceri, sculpturile sale îngrădesc imaginaţia privitorului şi constrâng solilocviul la sinteză. Formele concrete, motivele propuse de vâlcean, meşteşugul său ne trimit cu gândul la marele Constantin Brâncuşi - prin felul cum tratează artistic realitatea, cum stilizează, cum neagă orice

Răpitoare
gips patinat, 60 cm
(col. Biblioteca Jud.)

Metamorfoza gemenilor
piatră, 44 cm
dispărut

prejudecată a epigonismului. La urma urmei, este uşor să fii brâncuşian, decupând aceeaşi sensibilitate morală şi estetică, trăind aceleaşi bucurii lăuntrice, strunind aceeaşi energie a măsurii şi luminii artei, care bântuie înălţimile şi motivele imperiale ale Olteniei? Este uşor să faci din motiv valenţă de stil şi energie? Să dai formei imunitate şi independenţă, chiar dacă lasă să reverbereze ecouri vechi, stârnite de alte trudnice unelte, este o evidenţă a talentului şi măiestriei, pe care nimeni nu o poate subordona unei judecăţi sumare. Discutate lucrurile aşa ca într-o paranteză, ar însemna să diminuăm valoarea creaţiei lui Constantin Zorlescu. Or, opere ca *Extaz, Cocoşul de Hurez, Plantulă, Şoimuleţ* (toate în marmură) şi *Doinitoarele* (lucrare în lemn) degajă ordine, energie, mşteşug imaculat, modestie şi simţ deosebit pentru motivele de sorginte folclorică, pentru care multe conştiinţe singulare şi-au cucerit laurii binemeritaţi. Creaţiile acestea numite mi l-au relevat pe solitarul din Lăpuşata - nu ştiu de ce îl simt solitar şi introvertit - şi mi-au format convingerea că a fi în umbra lui Brâncuşi, sau în lumina

brâncuşiană, ca spirit şi risipă de energie, este un privilegiu, care defineşte şi exprimă în egală măsură. Dar acest privilegiu s-a câştigat cu truda unei vieţi întregi.

Ion Arcaş
Cluj Napoca
- 1983 -

CONSTANTIN ZORLESCU

Un eveniment important al culturii vâlcene, în această vară a anului 1983, îl constituie fără îndoială şi expoziţia de sculptură a inginerului Constantin Zorlescu, la clubul Casei Universitarilor din Cluj Napoca. Această manifestare artistică m-a interesat într-un mod special: trebuia să văd creaţia în lemn sau marmură, bronz sau os, a unui sculptor matur, care, voit, trăieşte departe de marile grupări artistice, având însă o vizibilă încredere în forţa sa (şi în opera sa) creată în solitudine. Iar în al doilea rând, doream să studiez realmente, sculptura sa în lemn, pentru a-i stabili filiaţiile, tehnicile de lucru, simbolurile şi elementele plastice.

Aurel Constantin Zorlescu este, în creaţ]ia sa nonfigurativă, un sculptor în linia măreţei tradiţii

Crucifix
marmură, 38 cm
(colecţia artistului)

Visare
aragonit, 20 cm
(colecţia artistului)

brâncuşiene; însă, în acelaşi timp, această formulă este gândită şi independent de Brâncuşi, pe urmele artei populare a lemnului subcarpatic şi a civilizaţiei anonime româneşti a lemnului. După afirmaţiile sale, Zorlescu nu a văzut decât *Regele regilor, Vrăjitoarea* şi *Cariatida*, de Constantin Brâncuşi expuse în 1972, la Galeria Naţională a Republicii Socialiste România (şi este adevărat, acestea sunt nişte capodopere). În rest, viziunile sale în lemn, originale, şi relevă căutările personale, obsesiile, extrase din uriaşul fond plastic arhaic, autohton. Dacă marmurele sale *Aripa ideii, Îmbrăşiţare* sau opera *Victorie* , sunt supuse influenţei brâncuşiene, în schimb *Noua forţă*, împreună cu toate sculpturile în lemn, ne relevă în Constantin Zorlescu, un sculptor ambiţios şi interesant, aflat în strânsă relaţie cu arta rafinată a sculpturii româneşti, maeştrii săi fiind totuşi cioplitori anonimi a căror vechime şi tehnică de lucru este milenară în Carpaţii noştri. Şi pentru Constantin Zorlescu sculptura rămâne o artă a "Întrupării fizice a ideii", posesoarea unor simboluri şi arhetipuri abstracte ale "ascensiunii umane" şi, în sfârşit,

creatoarea unor "fizionomii", ori "imagini" ale categoriei filosofice ale mişcării.

Rafinamentul artistic rămâne vizibil şi ne produce o adevărată încântare, iar tehnica de lucru este ireproşabilă. Constantin Zorlescu ştie, fiind născut printre marii conservatori ai artei şi folclorului românesc, valoarea plastică a lemnului de nuc, de stejar sau de brad (arse vag, fierte la mari temperaturi, sau pregătite în uleiuri), precum şi spiritul străvechi, tăinuit în ele, în sensul mitologiei animiste. Lemnul este folosit şi pentru soclurile abstracte, înalte, excepţional finisate, la sculpturile de marmură, dar şi ca element arhitectonic decorativ (stâlp sau coloană), în construcţia unor case noi din Oltenia. Astfel, el s-a ferit de romb sau de oval, în "verticale" sale în lemn, cu folosinţă imediată, la pridvoare, la susţinerea plafoanelor caselor, a balcoanelor, la decorarea monumentală a unor spaţii verzi; iar elementul decorativ supus variaţiei şi repetiţiei este, în cazul său, o ciudată şi originală structură plastică, în care se interferă motive şi figuri geometrice precum sfera, cubul, triunghiul; plinul şi golul etc.; de asemenea, linii frânte,

Fiica Oltului
marmură, 41 cm
(colecţia General
S. C. Catrina - Bucureşti)

Familia
marmură, 47 cm
(colecţia artistului)

ondulate şi zig-zaguri. Rezultatele sunt fără îndoială incitante, lecţia lui Constantin Brâncuşi este foarte bine asimilată, fiindcă sculptura sa (devenită abstractă), funcţionează şi ca operă şi ca stativ, deţinând şi o reală valoare decorativ-arhitectonică şi ambientală.

Constantin Zorlescu este, după cunoştinţa noastră, printre puţinii sculptori din partea subcarpatică a Olteniei (Vâlcea şi Gorjul), creând înlăuntrul spaţiului sacru al artei lui Constantin Brâncuşi (şi a civilizaţiei lemnului), nesupus unor alte influenţe , care ar putea, încă, prelua gândirea creatorilor români anonimi şi milenara tehnică a cioplitului, până la ultimul rafinament, spre a duce valoros mai departe tradiţia brâncuşiană, purificatoare şi esenţială, însă în acelaşi timp, continuând o linie şi o concepţie de creaţie personale, cu neaşteptate descoperiri remarcabile şi originale.

Constantin Zărnescu
"Tribuna"
- 1983 -

AUREL CONSTANTIN ZORLESCU

În creaţia sa figurativă sau non-figurativă, AUREL CONSTANTIN ZORLESCU ni se dezvăluie ca un sculptor matur, conştient de valoarea civilizaţiei pietrei şi lemnului din arta noastră românească.

Lucrând cu egală pasiune în piatră, lemn sau marmură, uneori sculptorul s-a orientat înspre creaţii care să redea în forme stilizate expresivitatea reală a temei, tinzând să sugereze deliberat implicaţiile simbolice enunţate în titlu - Acvilă, Plantulă, Cocoşul de Hurez, Îmbrăţişare, Doinitoare - alteori înspre o simbolică muzicalitate a formelor, la care adaugă elemente decorative - Muzica, Fata cu harpă, Zeul Păcii... Sculptura lui CONSTANTIN ZORLESCU este expresia directă a unei prodigioase forţe vitale a omului şi a idealurilor sale, a cărei expresivitate rezultă direct din plasticitatea intrinsecă a materiei şi a organizării formei - Aripa Ideii, Victorie, Noua Forţă ...

În lucrările figurative, CONSTANTIN ZORLESCU este foarte atent la menţinerea unui raport de egalitate între

Maternitate
piatră de Vraţa, 59 cm
(colecţia artistului)

transcrierea şi transfigurarea artistică a subiectului - Extaz, Tors, Meditaţie ...

Maria Crişan-Gaghel
"Orizont"
- 1983 -

Vedere din atelier

ADDENDA LA O CRONICĂ

În ipostaza de pictor şi sculptor, Constantin Aurel Zorlescu are astăzi o poziţie unică în arta plastică a Vâlcei (şi nu numai), fiindcă opera sa stă sub stema unei gândiri frumoase şi extrem de sensibile la simţămintele patetice ale colectivităţii.

Ideea acestei addenda mi-a încolţit, într-o seară, în sala expoziţiei. În ultimii 20 de ani, Vâlcea, ca întreaga ţară, a cunoscut o perioadă de profunde înnoiri în toate domeniile muncii şi vieţii. Vâlcea este astăzi un teritoriu de seamă al chimiei, al hidroenergeticii şi al cărbunelui. Ce-ar fi dacă - în aceasta constă propunerea noastră - forurile în drept s-ar îngriji de ridicarea unor statui, ca simboluri ale acestor măreţe împliniri socialiste pe meleagurile noastre. Marile zidiri ale luminii de pe Lotru şi Olt,

grandioasele prefaceri economico-sociale din zona Berbeşti-Alunu, citadela chimiei din partea de sud a municipiului nostru şi-ar putea găsi, gândim noi, prin arta sculptorului Constantin Aurel Zorlescu, prin ochiul inimii acestui mare artist vâlcean, o oglindă care să reflecte pentru viitorime chipul lor de azi.

Ioan Barbu
- Orizontul - 1985

OPERA UNEI VIETI

Ceea ce frapează de la început în această expoziţie a lui C.A. Zorlescu e, desigur, dubla ipostază în care autorul se prezintă: aceea de sculptor (cunoscută) şi aceea de pictor (pentru a doua oară relevată). Şi, mai ales, calitatea expresiei în ambele genuri, consonanţa lor subiacentă. policromia picturilor este un reuşit contrapunct la relativa monotonie predominant albă a sculpturilor; între peisajele şi naturile statice din tablouri şi portretele sculpturale se instaurează o necesară complementaritate; spontaneita-tea vieţii, prospeţimea culorilor în picturi, care se conjugă cu sublimarea lor în atitudinile spirituale pe care le

Geneza familiei
marmură, 38 cm
(colecţia artistului)

Himera lui Bachus
marmură roşie, 30 cm
(colecţia artistului)

implică imaginile sculpturilor.

Tematic, picturile, ca şi majoritatea sculpturilor aşezate într-o inspirată continuitate, relevă frumuseţea vieţii, sunt un adevărat cântec al ei, fiecare în parte, precum şi împreună; aceasta îndreptăţeşte cu atât mai profund protestul antirăzboinic (anti-nuclear) pe care-l exprimă sculpturile situate la intrare; ele par (şi sunt) exponentul vieţii ce-şi clamează apărarea, în "spatele" lor sunt nenumăratele minuni de plăsmuire a vieţii pe care pacea le înfloreşte.

În "imperiul" acestor comori, artistul lucrează cu liniştea contemplării şi cu febrilitatea de a transpune "melodiile" formelor, nuanţele luminii în clipa ce devine un corolar al lor.

Peisajele (în tablouri de dimensiuni mici), sunt puse sub o incidenţă dinamică, ceea ce se traduce în compoziţii ne-"studiate" (şi nefotografice!), cu contururi animate de un "nerv" al culorii dominante, uneori cu pregnante sonorităţi (în verde, violet sau roşu). În schimb, naturile statice (în tablouri de dimensiuni mai mari), având posibilitatea unei "centrări" pe amănunt, devin mici universuri, de o caldă armonie compoziţională şi cromatică, la care converg atât elementele, cât şi cadrul lor

ambiental, contururile ferme ale obictelor dialoghează intim cu policromia lor şi cu gri-urile de fond. Un dozaj special al suculenţei culorilor şi al tonalităţii gri-urilor conferă o impresie muzicală acestor lucrări.

Autorul îşi obiectivează ideile sculpturale în forme al căror periplu - de la arta populară la arta cultă, clasică şi modernă - conturează, în cele din urmă, expresii particulare, proprii inspiraţiei artistului. Este demn de subliniat efortul său de a "interpreta" realitatea, de a inculca imaginilor împrumutate acestora un contur inedit, degajat dintr-o viziune interioară, o mişcare semnificativă, "încremenită", dar, astfel, perpetuă, un sens superior, o proiecţie, într-un spaţiu spiritual, al perenităţii. Aceasta este o caracteristică de esenţă a ciclului uman ("Fata cu lăuta", "Muzica", "Visare", "Maternitate" ş.a.) şi deopotrivă, a ciclului păsărilor sau a ciclului "tăieturilor" expresive de o factură uneori abstractă ("Aripa ideii", "Îmbrăşiţare" ş.a.). O interpretare mai discursivă se relevă şi în lucrările cu caracter, am zice, monumental ("Zeul păcii", "Protestul Hiroşimei", "Mărire vouă", "Energie" ş.a.) al căror mesaj se implică atât în contemporaneitate.

Dacă ar fi să găsim un

Siameze nucleare
os+oţel, 87 cm
(colecţia artistului)

Gimnaşti,
os, 23 cm
(col. artistului)

numitor comun acestei expoziţii, credem că nu ne-am înşela dacă ne-am referi la impresia de sincretism poetic-muzical pe care cu mijloace plastice o creează. Aceasta îi reuşeşte artistului datorită fidelităţii faţă de starea de spirit care incită şi patronează autenticitatea operei, conjugându-i armonios resursele expresive. Artistul nu trăieşte numai în lumea revelaţiilor lui interioare; dimpotrivă, le "ciopleşte" şi "şlefuieşte", astfel încât le aduce concetăţenilor din "cetate" impregnate, în materialitatea realităţii lor, cu gândurile şi simţămintele sale, le umanizează şi spiritualizează.

O întâlnire cu creaţia artistului vâlcean Constantin Aurel Zorlescu este totdeauna reconfortantă.

Ion St. Lazăr
Tribuna - Cluj Napoca
- 1986 -

CONSTANTIN ZORLESCU
Plastischer Künstler aus Valcea

Kronologie

Am 4 Mai 1922 wird Constantin Zorlescu in der Gemeinde Lapusata Kreis Valcea, als Sohn der Eltern Gheorghe und Ilinca Zorlescu geboren .

2 Jahre nach seiner Geburt, erblickseine Schwester Elena das Licht der Welt, welche in Gegenwart am Leben ist.

Constantin Zorlescu, in der Familie auch Aurel genannt, schließt 1936 die siebente Klasse als Prämiant ab, mit einer Durchschnittsnote von 9.25, besteht die Aufnahmeprüfung in das Lyzeum Alexandru Lahovari , Tageskurs aus Rm. Valcea.

1937 ist das jahr in welchem sich seine Eltern scheiden lassen, der Vater heiratet wieder und hat noch drei Kinder, während die Mutter nach Bukarest fährt und sich als Krankenschwester in einem Krankenhaus anstellt.

Aurel, erlebt neben ihr die Grauen des Kriegsanfangs und 1942 wird er eingerollt und zur Militärschule Nr. 4 aus Lugoj geschickt.

Im Sommer des Jahres 1942 - arbeitet Constantin Zorlescu als Lehrling in einer Werkstatt wo Miniaturen aus Knochen hergestellt werden, bei einem Juweliermeister Stenghel Carol, wo er Herstellungstechniken in Filigran erlernt, während er abends Modelieraufgaben vom Bildhauer Cornel Medrea, erhält. Zu diesem kam er auf Empfehlung von Frau Titela Aque von Radio Bukarest welche von der Zartheit der Miniaturen beeindruckt war welche sie bei einer Ausstellung im Spital von Verwundeten gesehen hatte .

1943 in der Militärschule hat er für seine Komandanten und Kollegen verschiedene Kunststücke aus Bernstein, Elfenbein und Knochen, angefertigt.

1944 wurde er nach Orastie versetzt - zur Gruppe 92-Gebirgsjäger geht zur Front nach Siebenbürgen, kämpft an der Spitze von 33 Soldaten bei Poiana Aiudului in erster Linie.

Bei der Front an der Theiss angekommen, wird er am 27 Oktober schwer verwundet, an beiden Händen und dem rechten

Bein..In einem Krankenhaus in Ungarn wehrt er sich gewaltig gegen eine Amputation des linken Armes, überzeugt die Ärzte, daß er Zorlescu "Bildhauer" werden muß Es folgten Krankenhauser auf Krankenhäuser, Operationen auf Operationen, der Arm wurde ihnerst nach sechs Jahren gerettdet - dann wurden die letzten Splittern aus dem rechten Oberschenkel entfernt.

Am 22.01.1946 wurde er als Kriegsinvalide erklärt, und schreibt sich in Lugoj im selben Jahr zu einem technischen Zeichenkurs ein .

1948 stellt er sich in Rm.Valcea als technischer Referent in die Produktion an und setzt seine Studien bei demselben Lyzeum Alexandru Lahovari fort, Fernunterricht. Er heiratet Maria Tanase welche auch heute seine Lebensgefährtin ist, sie leben in Ehrlichheit, Ausgleich, mit Ehrfurcht für die Arbeit und Liebe für alles was schön ist und von Gott gesegnet ist .

1952 wurde er Leiter der Abteilung Plan und Organisierung bei IPEIL Babeni Valcea ernannt (Betrieb für Holz -wirtschaft).

1953 geht er zur Fakultät für Holzverwertung und Industrialisierung nach Brasov, Tageskurs.

1955 wird seine einzige Tachter geboren, Cezarina Zorlescu, Welche seinerseits 2 Kinder hat , Aura Ärztin und Iulian- heute noch Schüler.

Im Jahre 1957 erhält er einen ersten Preis im Rahmen der Wissen -schaftlichen Studentenkreise mit der Arbeit "Instalationen für Kabeltrsansporte".

1958 beendet er Sein Studium und wird Chefingineur bei IFET Babeni Valcea ernannt . In dieser Zeit hat er die Arbeitsmedaille III Klasse erhalten "Rettung von Holzmassen welche vom Wind niedergeschlagen wurden", er erhält 8 Inovationszertifikate und eine Erfindung (Nr 50543/68 OSIM)

Als Geschenk erhält er eine Dokumentarreise nach Jugoslawien , ins heutige Slowenien, im Rahmen der Bauten von Wegen und Brücken.

Mit dieser Gelegenheit besichtigt er Kroatien und Serbien für andere technische Arbeiten Er hat in Belgrad, Zagreb und Liubliana Museen und Ausstellungen besichtigt.

In der Freizeit - vergißt er seine Miniaturskulpturen aus Knochen nicht.

1967, wird er Mechanisierung Laborleiter beinn Forschungsinstitut für Forstarbeiten Bukarest, an den Nachmittagen nimmt er Modellierunterricht bei dem Bildhauner Mihai Onofrei.

Im Januar 1968 wird er Leiter der Fortsaforschungsstation aus Pitesti . In dieser Stadt nimmt er am Abendunterricht der Kunstschule teil und lernt Skultur, Zeichnen und Modellierung mit dem Professor Mihai Meicu.

Nach einem Jahr wird er auf Antrag der Leitung des Kreises Valcea Direktor beim Kreiskabinett für Probleme der wissenschaftlichen Organisierung der Produktion und Arbeit.

1973, macht er eine Postuniversitärschulung Abendkurs- bei der Fakulät für Zibernätik im Rahmen der Wirtschaftsakademie aus Bukarest "Analyse der Modele" welche er mit "S.G"besteht.

Mach dieser Schulung beschäftigt er sich mit der Gründung des ersten teritoriellen elektronischen Rechenzentrums, unterordnet dem Zentralen Institut für Informationen, das spätere Rechnungszentrum des Kreises.

1970-1974 hat der bei der Volkskunstschule aus Rm.Valcea die Klasse für Bildhauerei geleitet.

1973 nahm er an der rumänischen Delegation AROMAR teil zum Kongress ESOMAR in Budapest (Rumänischer Verein für Marketing)

1974-1979 als Universitätslektor hat er Abendkurse geleitet bei der Fakultät für Holzverarbeitung Brasov Abteilung-Unteringineure- welche in Rm. Valcea funktionierte. Der Kurs hieß "wissenschaftliche Organisierung der Produktion und Arbeit ".

1977 wird er als Leiter der Kreisrechenzentrums aus Rm. Valcea ernannt.

Für seine Leistungen erhielt er 1980 das Diplom "Das X jährige Jubileum des Zentralinstitutes für Informatik 1970-1980 "

1984 ging er in Rente für Altersgrenze

1995 erhält er vom Kulturinspektorat des Kreises Valcea das Diplom für seine Arbeit und Zuneigung in der Kunstschule , gelegentlich des 25 jäherigen Jubiläums der Schule.

2002 erhält er von der Stiftung "Valcea 1" das Diplom der Exzelanz für Höchstleistungen im Rahmen der Plastischen Kunst.

2003 erhält er von der Kulturgesellschaft "Anton Pann" Rm. Valcea das Exzelenz Diplom für die Behauptung der Spiritualität und

Kunst aus Valcea.

2004 erhält er von kulturellen Forum aus Ramnic das Exzelenz Diplom für das Stück OMNIA

A PLASTIC ARTIST OF VALCEA CONSTANTIN ZORLESCU

CRONOLOGY

Constantin Zorlescu was born on 4TH May 1922 ,in the commune of Lapusata, county of Valcea, from parents Gheorghe and Ilinca Zorlescu.

2 years after his birth, his sister Elena was born who, by the time of this writing is still alive.

In 1936, Constatin Zorlescu, called Aurel by his family, graduates seven classes as the first prize winner with the average grade 9.25 ,first position, also passes the examination of entrance to Alexandru Lahovari High School of Rm.Valcea, full time courses.

1937 represents the year of the legal separation of his parents, his father re marries ,he has another three children, while his mother leaves for Bucharest, where she becomes a hospital nurse.

Next to her, the young Aurel lives the beginning of the second world war nightmares, and 1942 is conscripted and sent to the Military School N0.4 Lugoj.

It has to be pointed out that in summer 1942, Constatin Zorlescu worked as an apprentice in a bone miniature execution shop, at Mr. Stenghel Carol, a jewelry master, assimilating the filigree execution technique, and in the evening he used to take lessons of modeling with the sculptor Cornel Medrea, he had reached at Mrs. Titela Aque' s reference letter, from Radio Bucharest, who also was impressed by the gentleness of his miniatures, that she had admired on the occasion of a collective exhibition held at the Wounds Hospital of 10,Bucur Street of Bucharest City.

In 1943 at the Military School he executed for his commissioners and army co-fellows, various amber, ivory and bone items.

In 1944, distributed to Orastie, Group 92 mountain infantrymen, goes on the Ardeal war battle field, fighting ahead of 33 soldiers, at Poiana Aiudului,coming into the first battle line. Reaching the Tisa war battle field, on 27TH October he was seriously

injured at both arms and right leg. In a campaign hospital on the Hungarian territory protests vehemently against the amputation of his left forearm, thus persuading the doctors that, he Zorlescu, has to become a sculptor. "He went on and on with more hospitals and surgeries", his arm was saved only after six years, when the last splinters were taken out of his right thigh.

Classified as war invalid on 22.01.46 in Lugoj, he became enrolled and graduated in the same year a technical drawing course. In 1948 at Rm.Valcea, he become hired in the production as a technical reviewer and goes on with his education, part time form at the same high school Alexandru Lahovari.

He marries Maria Tanase, who is still his life partner, living in harmony and honesty, and respect against the worship of work and love for all what is beautiful and blessed by God.

In 1952 he has been appointed as a Head of the Plan and Organization Service at IPEIL Babeni Valcea (The Enterprise for Timber Exploitation and Industrialization)

In 1953 he was admitted at the Brasov Faculty of Timber Exploitation and Industrialization, full time curses.

In 1955, was born his single child, Cezarina Zorlescu, who, at her turn gives birth to her two children, Aura, a physician, and Iulian, still a high school student.

The year 1957 brings to him the first professional prize in the frame of Students' Scientific Circles ,with the paper" Cable Transportation Plants".

In 1958 he graduates from the faculty and he is appointed as a chief engineer at IFET Babeni Valcea.

Throughout this time, and holding this position, he is awarded the Order of Labor Rank Three, for the work " Saving timber mass knocked down by the wind", he gets eight innovation certificates, an invention (N0. 50543/68-OSIM), receives a documentary visit to Yugoslavia - now Slovenia, - as a gift, in the field of roads and bridge constructions. On this occasion too, he also visits Croatia and Serbia for other technical field works. He visited museums and exhibitions in Belgrade, Zagreb and Ljubljana.

He never forgets during his spare time, to carve bone miniatures...

In 1967, he becomes, as a result of a contest, a laboratory

chief of mechanization at the Bucharest Institute of Forest Researches, and taking modeling lessons in the afternoon, from the carver Mihai Onofrei.

In January 1968, is appointed the head of the Pitesti Forest Research Station.

In this town he attended a part time course of sculpture, drawing and modeling, at the School of Art, with professor Mihai Meiu.

After almost one year, at the request of the valcea district top administration, is appointed as a director to the Valcea District Cabinet for matters of scientific organization of production and work.

In 1973 he attends a post academic part time course "The Ana;ysis of Models" in the frame of the Faculty of Cybernetics near ASE Bucharest, that finishes with an outstanding qualification.

Following this course, he deals intensively with the creation of the first Territorial Office of Electronic Computing at Rm. Valcea, subordinated to the Central Institute for Information Science, the future District Computing Center.

During 1970-1974 he ran and guided the sculpture class of the Rm. Valcea People's School of Art.

In 1973 he was a part of the Romanian delegation AROMAR at the ESOMAR Congress from Budapest(Romanian Association of Marketing).

1974-1979 in his position of academic lecturer, he hold a part time course for the under-engineers section within the Brasov Faculty of Timber Exploitation and Industrialization, which used to operate in Rm. Valcea, course titled "Scientific Organization of Production and Work".

In 1977 he is appointed as a head of the Rm. Valcea Territorial Office of Electronic Computing.

For his contribution to the promotion of technical progress in information science, in 1980, he was awarded the Diploma "The 10TH Anniversary of the Central Institute for Information Science ", 1970-1980".

In 1984 he retires for age limit.

1995 -The Cultural Inspection of Valcea county awardes him the Diploma for the activity and attachment to the School of Art, on

the occasion of the 25TH Years of school activity.

2002- The "Valcea 1 Foundation" grants him the Diploma of Excellency for performance in the field of plastic arts.

2003- The "Anton Pann" Cultural Society of Rm.Valcea grants him the Diploma of Excellency for affirming the spirituality and culture of Valcea region.

2004- The Cultural Forum of Ramnicu grants him the Diploma of Excellency for OPERA OMNIA.

UN ARTISTE PLASTIQUE DE VALCEA CONSTATIN ZORLESCU

CHRONOLOGIE

Constatin Zorlescu, fils de Gheorghe et Ilinca Zorlescu naît, le 4 mai 1972 , dans la localité de Lapusata, le département de Valcea. Après deux ans de sa naissance naît sa sœur Elena, toujours en vie.

En 1936, Constantin Zorlescu, Aurel pour sa famille, termine ses études de la septième classe et reçoit le prix de meilleur éléve avec une note finale de 9.25, la première place, il passe l'examen d'entrée au lycée Alexandru Lahovary de Rm. Valcea, cours de jours.

1937 c'est l'année quand ses parents se séparent légalement, son père se remarie, il aura encore trois enfants, pendant que sa mère va à Bucarest et trouve un emploi comme infirmière à l'hôpital.
Au- près d'elle, Aurel vit les terreurs du début de la guerre et en 1942 il est incorporé et envoyé à l'école Militaire N0.4 en Lugoj.

Il faut souligner que pendant l'été de l'année 1942, Constantin Zorlescu a travaillé comme apprenti dans un atelier d'exécution des miniatures d'os au maitre bijoutier Stenghel Carol, en assimilant la technique d'exécution en filigrane et pendant le soir il prenait des leçons du modelage avec le sculpteur Cornel Medrea à qui il arrivait à la recommandation de Madame Titela Aque, de Radio Bucarest, celle- ci étant impressionnée par la finesse des miniatures qu'elle avait admirées à l'occasion d'une exposition collective, organisée à l'hôpital des blessés de la rue Bucur, numéro dix, Bucarest.

En 1943, à l'école militaire il a exécuté pour les commandantes et pour ses collègues d'exemplaires divers d'ambre jaune, d'ivoire et d'os.

En 1944, reparti à Orastie, le Groupe quatre- vingt- douze des chasseurs vont sur le front d'Ardeal en luttant au premier rang de trente- trois soldats à Poiana Aiudului, dans la premier formation. Arrivant sur le front de Tissa, en 27 octobre il est gravement blessé aux bras et au pied droit. Dans un hôpital de campagne sur le territoire de l'Hongrie il s'oppose à l'amputation de son ante-bras

gauche, en convainquant les docteurs qu'il doit devenir sculpteur. "Rien que d'hôpitaux et encore d'hôpitaux, d'opérations et encore d'opérations", son bras a été sauvé seulement après six ans, quand les derniers éclats d'obus avaient été éliminés de sa cuisse droite.

Considéré invalide de guerre le 22.01.46, à Lugoj, il s'inscrit et termine aussi dans le même an un cours de Dessin Technique.

En 1948, à Rm- Valcea il trouve un emploi dans la production comme rapporteur technique et il continue ses études sans présence aux cours, au même lycée, Alexandru Lahovary.

Il se marie avec Maria Tanase qui reste sa partenaire de vie même au présent, menant une vie en équilibre et honnêteté , avec le respect pour le culte du travail et de l'amour pour tout ce qu'il est beau et béni par Dieu

En 1952 il a été nommé Le Chef de service plan et organisation au IPEIL Babeni Rm. Valcea (L'Entreprise Pour l'Exploitation et l'Industrialisation du Bois).

En 1953 il est accepté à la faculté de l'Exploitation et de l'Industrialisation du Bois à Brasov, les cours de jour.

En 1955, naît Cezarina Zorlescu, son unique enfant, qui à son tour ,naît deux enfants, Aura, docteur, et Iulian, aujourd'hui encore lycéen.

L'an 1957 lui apporte le premier prix professionnel dans le cadre des Associations Scientifique estudiantins, avec son travail " Des installations du transport sur le câble."

En 1958, il finit la faculté et il est nommé Ingénieur Chef à IFET Babeni Valcea.

Dans cette période, dans cet emploi, il obtient L'Ordre du Travail, IIIe classe, pour le travail " La sauvegarde de la masse ligneuse abattue par le vent", il obtient huit certificats d'innovations, une invention (numéro cinquante mille cinq cent quarante- trois 50543/68 OSIM), Il reçoit comme prix une visite de documentation en Yougoslavie, en Slovénie d'aujourd'hui, dans le domaine de construction des routes et des ponts et des œuvres d'arts aussi dans le domaine de construction. Il visite en même temps la Croatie, la Serbie pour d'autres œuvres techniques. Il visite des musées et d'expositions en Belgrade, Zagreb et Lixiannian. Chaque fois qu'il a du temps libre il n'hesite à sculpter des miniatures en os…

En 1967, par concours, il devient le chef du laboratoire de mécanisation à l'Institut de Recherche Forestière Bucarest, et dans l'après midi il prend des leçons de modelage avec le sculpteur Mihai Onofrei.

En janvier 1968 il est nommé le chef de la Station de Recherche Forestière Pitesti.

Dans cette ville il a suivi le cours de soir de sculpture, dessin et modelage à l'école d'art avec le professeur Mihai Meiu.

Après environ un an, à la demande de la direction du departément de Valcea il est nommé le Directeur du Cabinet du Departèment de Valcea pour les problèmes d'organisation scientifique de la production et du travail.

En1973 il suit les cours postuniversitaires, sans son présence aux cours, " l'Analyse des Modèles" à la Faculté de Cybernétique ASE Bucarest et finit avec le qualificative Très Bien.

Après ce cours, il se préoccupe intensément de fonder à Rm. Valcea la première Office Territorial de Calcul Electronique, subordonné à l'Institut Central de l'Information, le future Centre d'Informatique du Département.

Pendant la période 1970-1974 il dirige la classe de sculpture de l'école populaire d'art de Rm. Valcea.

En 1973 il fait part de la délégation roumaine AROMAR au Congrès ESOMAR au Budapest. (L'Association roumaine de marketing).

En 1974-1979, il tient un cours de soir, comme chargé de cours universitaire pour le departèment de sous- ingénieurs à la Faculté de l'Industrialisation du Bois l'Université de Brasov, qui fonctionne à Rm. Valcea, un cours intitulé l'Organisation Scientifique de la Production et du Travail.

En 1977 il est nommé le chef d'Office Territoriale d'Informatique Rm. Valcea.

Pour sa contribution dans le développement du progrès technique dans le domaine d'informatique, en 1980, il reçoit le Diplôme " La dixième Anniversaire de l'Institut Central d'Informatique, mille neuf cent soixante- dix mille neuf cent quatre-vingts ".

En 1984 il passe à la retraite pour limite d'âge.

En 1995 l'Inspectorat de la Culture du département de

Valcea lui donne le Diplôme pour son activité et pour son attachement de l'école d'art, à l'anniversaire de vingt- cinq ans d'activité de l'école
En 2002 l'organisation de " Valcea 1" lui donne le Diplôme d'Excellence pour ses performances dans le domaine d'arts plastiques.

En 2003, la Société Culturel "Anton Pann" de Rm. Valcea lui donne le diplôme d'Excellence pour l'affirmation de la spiritualité et de la culture de Valcea.

En 2004 le Forum Culturel de Rm. Valcea lui offre le Diplôme d'Excellence pour l'œuvre Omnia.

CUPRINS

Artistul de lângă noi	5
Arta monumentală	14
Maternitatea, premisă a ivirii	16
Noua forţă	18
Vestitori la hotare	21
Planşe I	25
Arta portretului	37
Planşe II	47
Cronologie	163
Manifestări expoziţionale	169
Din presa vremii	175
Kronologie	201
Cronology	205
Chronologie	209

" Sculptez şi pictez din dorinţa de a creea frumosul uman şi pentru a rămâne cât mai mult printre voi ".

C.A. Zorlescu, 1981